

Методичний центр бібліотек закладів вищої освіти
Хмельницького обласного методичного об'єднання

Щорічне інформаційно-аналітичне видання
«Бібліотеки закладів вищої освіти Хмельниччини: цифри та факти»
Випуск № 10 (за матеріалами звітів про роботу бібліотек ЗВО області за 2022 рік)

Видається за рішенням методичної ради
наукової бібліотеки
Хмельницького національного університету від 2014 року

ЗМІСТ

- 1. Склад Хмельницького методичного об'єднання бібліотек ЗВО**
- 2. Нове в роботі бібліотек**
- 3. Текстовий звіт**
 - Бібліотечне обслуговування читачів
 - Просвітницька робота
 - Інформаційно-бібліографічна діяльність
 - Комплектування та облік фонду
 - Організація та збереження фонду
 - Система каталогів бібліотек
 - Науково-дослідна та науково-методична робота бібліотек
 - Підвищення кваліфікації
 - Впровадження комп'ютерних технологій
 - Господарська робота

Склад Хмельницького обласного методичного

об'єднання бібліотек ЗВО:

1. Наукова бібліотека Хмельницького національного університету – методичний центр (надалі **НБ ХНУ**), I група за оплатою праці.
2. Бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка (**бібліотека КПНУ**), IV група за оплатою праці.
3. Наукова бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет» (**НБ ЗВО «ПДУ»**), III група за оплатою праці.
4. Бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (**бібліотека ХГПА**), IV група за оплатою праці.
5. Бібліотека Хмельницького університету управління і права імені Леоніда Юзькова (**бібліотека ХУУП**), IV група за оплатою праці.
6. Бібліотека Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту (**бібліотека ХКТЕІ**), V група за оплатою праці.

Бібліотеки університетів як інформаційні ресурсні центри, які поєднують бібліотечну діяльність з ключовими елементами університетських технологічних сервісів, забезпечуючи доступ до світових електронних ресурсів, знаходяться в центрі освітнього, наукового та дослідницького процесів вишів.

Упродовж звітної періоду всі бібліотеки об'єднання удосконалювали та запроваджували нові форми й методи роботи, брали активну участь в інформаційному забезпеченні навчального і науково-дослідного процесів навчальних закладів, трансформуючи весь комплекс послуг для якомога повнішого задоволення потреб різних категорій користувачів. Основну увагу, як і раніше, звертали на формування інформаційно-ресурсної бази бібліотек, удосконалення обслуговування користувачів, розкриття фондів засобами довідково-бібліографічного апарату, різноманітних наочних та просвітницьких форм, навчання читачів навикам пошуку та відбору інформації, сприяння всебічному розвитку особистості майбутнього спеціаліста. В умовах воєнного стану брали участь у волонтерській діяльності.

Нове в роботі бібліотек

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці започатковано цикл заходів під назвою «Зустріч зблизка» за співпраці зі студентським віче.

Бібліотека ХГПА

Започатковано проєкт «Славетні Подоляни», в рамках якого 8 вересня відбувся літературний вечір «Співець природи і дитячих душ», присвячений 100-річчю від дня народження Миколи Магери, подільського письменника, педагога, співзасновника і першого голови Хмельницького обласного товариства української мови «Родовід», в

минулому – викладача української мови й літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії.

Бібліотека КПНУ

- Створено низку нормативних документів відділу комплектування та наукової обробки документів;
- здійснено моніторинг питання «Академічна доброчесність очима учасників освітнього процесу: роль бібліотеки»;
- розроблено новий сайт бібліотеки та відновлено презентацію структурних підрозділів;
- підготовлено та розміщено на сайті книгозбірні буктрейлер на книгу Сергія Лойка «Аеропорт»;
- організовано перегляди серій вебінарів від науково-навчального центру компанії «Наукові Публікації – Publ.Science»;
- взято участь в організації та проведенні науково-практичної конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку» (19-20 жовтня, м. Хмельницький);
- підготовлено 3 бібліографічних покажчики та 5 публікацій.

НБ ВЗО «ПДУ»

Проводилось обслуговування внутрішньо переміщених осіб (200 користувачів).

НБ ХНУ

1. Затверджено «Стратегію розвитку Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету на 2022-2026 роки» та «Програму реалізації «Стратегії розвитку Наукової бібліотеки» на засіданні Вченої ради університету №3 від 27.10.2022 року.
2. 19-20 жовтня 2022 року разом із бібліотекою Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка проведено онлайн науково-практичну конференцію «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку» (до 60-річчя заснування наукової бібліотеки Хмельницького національного університету).
3. Матеріали науково-практичної конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку» розміщені в інституційному репозитарії (<http://elar.khmnmu.edu.ua/jspui/handle/123456789/4>). Планується видання паперового збірника.
4. Проведено соціологічне опитування «Роль читання в системі навчання студентів».
5. На сайті бібліотеки у розділі «Про бібліотеку» додано:
 - сторінку «Нам 60!», на якій впродовж року розміщувалась інформація про заходи та матеріали, підготовлені до ювілею університету та бібліотеки. На початок 2023 року матеріал переміщено у відповідні рубрики сайту;
 - інформацію до «Хронології подій бібліотеки за 2012-2022 роки» (на сторінку «Історична довідка»);
 - бланки анкет проведених соціологічних досліджень (2011-2021 рр.) та аналіз проведених анкетувань (2020-2021 рр.) – на сторінку «Наукова діяльність».
6. До краєзнавчих БД додано посилання на репозитарії ЗВО Хмельницької області.
7. Створено повнотекстовий електронний ресурс «Науковці університету на сторінках видань», який виокремлено у розділ БД «ХНУ у дзеркалі періодичних видань».
8. Започатковано створення електронного архіву інформації з історії університету через аналітичне опрацювання матеріалів з розділу «Новини» сайту ХНУ. Зібраний матеріал відображено у БД «ХНУ у дзеркалі періодичних видань та електронних ресурсів».

9. БД «Наукові публікації працівників бібліотеки» облаштовано пошуковим модулем. Пошук можна здійснити за автором, роком публікації та джерелом, у якому опубліковано статтю.
10. Наукова бібліотека ХНУ отримала доступ до:
 - платформи RapidILL;
 - повнотекстових ресурсів платформи Research4Life. Для викладачів університету організовано віддалений доступ.
11. Розпочато роботу з архівним фондом кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти вперше з часів заснування університету.
12. З цього року всі (без виключення) кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти розміщуються в інституційному репозитарії.
13. Розпочато роботу з формування фонду архівних документів наукової бібліотеки ХНУ.
14. Колектив бібліотеки нагороджено Грамотою ректора університету за співорганізацію літературно-мистецького проекту «Слово – це те, що житиме вічно» з нагоди Дня української писемності та мови, національно-патріотичне спрямування багаторічної культурно-просвітницької діяльності з популяризації української мови.
15. Працівники бібліотеки підвищували кваліфікацію:
 - у Центрі післядипломної освіти ХНУ за програмою підвищення кваліфікації «Розвиток професійної компетентності працівника бібліотеки», про що отримали сертифікати;
 - на вебінарах від компанії Clarivate та отримали сертифікати учасника:
 - EndNote: оформлення бібліографії статті за форматом журналу;
 - «Авторські профілі науковців»;
 - «Research Smarter: Як використовувати ресурси Clarivate для формування бібліотечних колекцій»;
 - «Research Smarter: Прикладна наукометрія».
16. Участь бібліотеки у всеукраїнських анкетних опитуваннях:
 - НБ ім. М. Максимовича КНУ ім. Шевченка:
 - щодо процентного відношення російськомовної літератури у фонді бібліотеки;
 - «Університетські бібліотеки у воєнний час»;
 - щодо залучення бібліотекарів університетських книгозбірень до редагування Вікіпедії (на запит представника волонтерської спільноти Вікіпедії Анни Хроболової);
 - щодо приєднання до проєкту «Національна електронна бібліотека України» як єдина платформа для збереження та надання доступу до документальної частини культурного надбання України (Міністерство культури та інформаційної політики України).
17. Участь у всеукраїнських заходах (онлайн):
 - «Публічній розмові щодо перейменування бібліотек України» за участю бібліотечної спільноти, представників Українського інституту національної пам'яті, фахівців з урбаністики та креативного сектора (16 червня, організатор ВГО Українська бібліотечна асоціація);
 - тематичній розмові «Російська література в публічних бібліотеках України. Давайте поговоримо!» (провели ВГО Українська бібліотечна асоціація спільно з ГО «Бібліотека майбутнього»);
 - онлайн-вому бібліотечному марафоні «Бібліотека і війна: тримаємо стрій!» (30 вересня, організатори : Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого та ВГО Українська бібліотечна асоціація);

- тренінгах: «ДНК організації. Структура управління НГО»; «Лайфхаки з отримання грантів» та «Інструменти проектного менеджменту на практиці» (заходи відбулися в рамках проекту «NGO relocation», який реалізовує команда громадської організації «Освітньо-аналітичний центр розвитку громад у партнерстві із National Endowment for Democracy»);
 - конкурсі бібліотекарів України «Мислити як громадянин», ініційованому директором Наукової бібліотеки ім. Максимовича КНУ ім. Т. Шевченка Олегом Сербініним;
 - XXV Всеукраїнській дистанційній науково-практичній конференції «Короленківські читання 2022» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни»;
 - онлайн-тренінгу «Цифрові інструменти, інтерактивні практики у роботі з молоддю»;
 - онлайн-вебінарі «Швеція – Україна: співпраця у воєнний час» (на запрошення Національної бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого та ВГО УБА (17 червня);
18. Участь у заходах, організованих обласними закладами та установами:
- Всеукраїнському круглому столі «Сучасний розвиток наукових бібліотек: реалії та пошуки нових перспектив», який присвячено Всеукраїнському дню бібліотек (організатор – наукова бібліотека ЗВО «Подільський державний університет», 29 вересня);
 - XIV Форумі бібліотекарів Хмельниччини «Бібліотека – спільнодія для твоєї мрії» (29-30 вересня, організатор – Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека);
 - презентації чергового рекомендаційного бібліографічного довідника «Календар знаменних і пам'ятних дат Хмельниччини на 2022 рік» (Хмельницька ОУНБ, 20 січня);
 - навчальному вебінарі для працівників публічних бібліотек області «Створення контенту Вікіпедія: наповнення та редагування» (26 січня в режимі онлайн, організатор - Хмельницька ОУНБ);
 - звітно-виборчій конференції Хмельницького обласного відділення ВГО Українська бібліотечна асоціація, на якій директорку НБ ХНУ Олену Айвазян обрано у Президію обласного відділення УБА (27 січня в режимі онлайн);
 - громадському обговоренні теми: «Цифровізація архівної справи: виклики, перспективи, шляхи реалізації»;
 - проєкті «Бібліотека як безпечне місце», який реалізувала УБА спільно з ГЕТЕ-інститутом в Україні;
 - онлайн-семінарі «Створення безпечного укриття у бібліотеці» в рамках проєкту «Бібліотека як безпечне місце» (28 вересня, організатор – Хмельницька ОУНБ);
 - звітно-виборній конференції Хмельницької обласної організації «Національна спілка краєзнавців України» (19 жовтня).
19. Долучилися до Всеукраїнського флешмобу #бібліотекаспільнодія, приуроченого до Всеукраїнського дня бібліотек.
20. Участь у Міжнародному Digital студентському інтелектуальному турнірі «#СловоСковороди: ми побудуємо світ кращій».
21. У мережі «Фейсбук» проведено віртуальні флешмоби до:
- 300-річчя від дня народження Г.С. Сковороди «Вчимося мудрості Сковороди»;
 - Міжнародного дня рідної мови.

Бібліотечне обслуговування читачів

Усі бібліотеки впродовж звітнього року виконували послідовну різнобічну роботу з підвищення ефективності бібліотечного та інформаційно-бібліографічного обслуговування студентів, науково-педагогічних працівників, інформаційного забезпечення освітнього процесу та науково-дослідної роботи. Книгозбірні працювали в контакті зі структурними підрозділами навчальних закладів, використовували традиційні форми інформаційно-масової роботи: перегляди літератури, складали рекомендовані списки за темами занять, дипломних, курсових робіт.

У зв'язку із запровадженням воєнного стану сталися зміни в діяльності книгозбірень, які негативно позначилися на виконанні традиційних планових показників. Робота бібліотек була скерована більше на дистанційне обслуговування користувачів та надання їм послуг в онлайн-режимі.

За єдиним обліком загальний показник кількості читачів зменшився, порівнюючи з 2021 роком, на 8,1% і становить 16007. Показник відвідувань, як порівняти з минулим роком, зменшився на 5,78 % за рахунок зменшення традиційних відвідувань бібліотек. Натомість збільшилася кількість звернень до вебресурсів (загалом за рахунок репозитаріїв). Загальний показник кількості виданих документів збільшився на 29,4 % і становить 2932461. В усіх бібліотеках запроваджено елементи автоматизованого обліку видачі документів, але тільки в бібліотеках ХНУ, ХКТЕІ, КПНУ ведеться лише електронний формуляр, в інших книгозбірнях записи про видану літературу дублюються (використовується і паперовий і електронний формуляри), що свідчить про незавершеність процесу автоматизації обліку видачі документів.

Показник традиційної видачі документів зменшився на 2,6 % і становить 23,6 % від загального показника виданих документів (2021 – 34,39 %). У звітньому році видано періодичних видань на 0,9 % більше, ніж у попередньому, незважаючи на те, що надходження періодичних видань зменшилося на 46,8 %. Використання мережевих локальних документів збільшилося на 64,8 %.

Бібліотека ХГПА

Гуманітарно-педагогічна академія є навчальним закладом, що діє в межах ступеневої освіти. Відповідно завданням бібліотеки є інформаційне забезпечення навчального процесу на:

- 1-4 курсах (шкільна програма та програма педагогічного коледжу);
- 5-6 курсах (програма академії);
- 7-8 курсах (програма магістратури та менеджменту в освіті);
- післядипломна освіта за спеціальністю (англійська мова та література, німецька мова та література).

Обслуговування проводилось на абонементі, трьох читальних залах та в 13-ти кабінетах освітніх дисциплін лаборантами, згідно з графіком роботи кабінетів.

З метою забезпечення практичних занять навчально-методичною літературою у бібліотеці виділено окремий фонд, де зберігаються та видаються підручники.

Для реєстрації читачів та книговидачі використовуються і стандартний, і електронний формуляри читача.

За звітний період кількість читачів за єдиним обліком зменшилася на 22 %, а кількість обслугованих всіма структурними підрозділами зменшилася на 14 %, показник відвідування бібліотеки зменшився у 2,5 рази, порівнюючи з минулим роком, і становить 8705 (у 2021 році – 21529), а кількість книговидачі зменшилася на 37536 прим (13,1%, проти показника попереднього року).

НБ ХУУП

У 2022 році кількість читачів за єдиним обліком збільшилася на 6,9 % і становить 2583 користувачі, показник кількості обслужених читачів усіма структурними підрозділами збільшився на 9,7 %. Кількість книговидач збільшилася на 52 прим., а показник відвідувань книгозбірні зменшився на 1,2 %.

До послуг читачів у читальному залі 4 назви газет і 68 назв журналів. Попитом користуються такі журнали, як «Право України», «Публічне право», «Університетські наукові записки», «Економіка України», «Фінанси України», «Аспекти публічного управління» та газети: «Юридичний вісник України», «Голос України».

Нова література зосереджена загалом у читальному залі.

Традиційно з метою повного задоволення запитів користувачів вивчались їхні інформаційні потреби через проведення бесід, аналізів читання, складу та використання бібліотечного фонду.

Працівниками відділу абонементу здійснено комплекс заходів з підготовки масової видачі навчальної літератури. На початку кожного семестру студентам денної та заочної форм навчання видавались комплекти підручників згідно з графіком видачі літератури. Під час розподілу та видачі комплектів підручників використовувались навчальні плани, проводились консультації з викладачами навчального закладу.

На початку навчального року для студентів-першокурсників денної форми навчання проводились Дні першокурсника. Зокрема студентів першого курсу юридичного факультету ознайомили з «Правилами користування бібліотекою», з довідково-пошуковим апаратом бібліотеки, ЕК, наприкінці заходу студенти отримали комплекти підручників на перший семестр навчального року. Для першокурсників факультету управління та економіки проведено заняття з дисципліни «Вступ до фаху». Користувачі ознайомились з роботою бібліотеки, її структурою, інформаційними ресурсами. Студенти заочної форми навчання обслуговувались індивідуально.

У читальному залі експонувались виставки нових надходжень, а також тематичні виставки на допомогу навчальному процесу.

Бібліотеку включено до обхідного листка студентів, викладачів та співробітників, що дало змогу значно скоротити кількість читацької заборгованості. Діє система нічного абонементу. Така послуга є безкоштовною.

Книгозбірня продовжувала видачу літератури застосовуючи гібридну технологію обслуговування, тобто облік здійснювався як традиційними формами, так і в автоматизованому режимі.

Бібліотека ХКТЕІ

Диференційне обслуговування користувачів усіх категорій протягом року проводилося на абонементі та 3-х читальних залах.

Масова видача навчальної літератури здійснювалась згідно з графіком видачі підручників. У вересні для першокурсників проведені бібліотечні уроки, на яких студентів поінформовано щодо правил користування бібліотекою та послуг, які надає книгозбірня, організовано екскурсії по бібліотеці. На окремі заняття готувались та видавались комплекти підручників. Обслуговування читачів здійснювалось в автоматизованому режимі за електронною читацькою картою. Кількість користувачів за єдиним реєстраційним обліком збільшилася на 66 від показника минулого року і складає 1450. Кількість відвідувань зросла на 47 % і становить 32548 (2021 року – 17430).

Бібліотека КПНУ

Забезпечення інформаційних потреб користувачів бібліотеки здійснювалося 4 загальнобібліотечними структурними підрозділами:

- інформаційно-бібліографічним відділом;
- відділом комплектування та наукової обробки документів;
- відділом електронних інформаційних ресурсів;
- відділом абонементів та читальних залів, який складається з 4 абонементів та 9 читальних залів.

На кожному територіально віддаленому факультеті університету працюють бібліотечні підрозділи, в яких зосереджено галузеву літературу, підбрану у відповідності до спеціальностей та освітніх програм підготовки здобувачів вищої освіти.

Продовжувалась реєстрація відвідувачів в єдиній електронній базі даних «Читачі». Протягом року зареєстровано 4327 користувачів (у 2021 р. – 4347), з них 3816 студентів. Основна робота працівників була скерована на обслуговування користувачів різних категорій: здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання, науково-педагогічних працівників, співробітників університету та інших. Користувачам виготовлено ламіновані читацькі квитки зі штрих-кодovими етикетками. Структурними підрозділами бібліотеки обслуговано 88691 (на 11,1 % менше, ніж торік) користувач, яким видано 457130 документів (в тому числі 1352 рідкісних та цінних, 403783 мережних локальних документи). Користувачі відвідали бібліотеку 374004 рази, зокрема масові заходи – 842, вебсайт бібліотеки – 36423, інституційний репозитарій – 339719.

Збільшилися відносні показники роботи бібліотеки: відвідуваність – у 1,3 раза; читаність – у 1,4 раза, показник книгозабезпеченості залишився на рівні минулого року і становить 237.

У 9 бібліотечних підрозділах (фізико-математичного, педагогічного, економічного факультетів, історичного, мистецької літератури, читальні зали №1 та №2, інформаційно-бібліографічний відділ та відділ рідкісних видань) обслуговування проводиться в автоматизованому режимі.

Значна увага приділялась обслуговуванню студентів I курсу, які одержували підручники традиційним груповим методом. При реєстрації нового читача обов'язково проводилось ознайомлення з правилами користування бібліотекою, її структурою та інформаційними ресурсами. Під час проведення уроків-ознайомлень першокурсників з книгозбірнею експонувалися тематичні книжково-ілюстративні виставки:

- Ласкаво просимо до Країни Знань
- Першокурснику на замітку
- 1 вересня – День знань
- У царстві книг прямуємо до знань
- Освітні заклади Поділля початку 20 ст.
- Бібліотека – джерело оновлення думок.

Графіки видачі підручників узгоджувались з деканатами. Видача комплектів здійснювалася відповідно до графіка, що сприяло оперативному забезпеченню студентів необхідною літературою.

З метою збереження та впорядкування бібліотечного фонду проводились бесіди з користувачами про правила користування бібліотекою, виявлялися боржники, здійснювалася заміна загубленої літератури.

Важливою складовою роботи абонементів та читальних залів була виставкова діяльність, бібліографічні огляди, проведення Днів кафедри.

У минулому році (як і у попередні роки) через брак коштів не працював міжбібліотечний абонемент.

НБ ЗВО «ПДУ»

Обслуговування читачів у бібліотеці здійснювалось на 3-х абонементях: наукової, навчальної і художньої літератури та у читальному залі спеціальної літератури.

Для якісного обслуговування читачів у книгозбірні широко застосовувався відкритий доступ до книжкових фондів, проводилась систематична, послідовна робота зі студентами, вивчалися плани занять, теми рефератів, курсових, дипломних робіт. При записі у книгозбірню працівники абонементів ознайомлювали студентів з «Правилами користування бібліотекою», наголошували про матеріальну відповідальність за втрачені та пошкоджені книги.

Працівники бібліотеки, застосовуючи індивідуальні та групові методи роботи з користувачами, надавали їм потрібну інформацію, рекомендували нову літературу, а також періодику, яка була основним джерелом з багатьох питань історії, філософії, економіки, педагогіки, менеджменту, маркетингу, нових технологій виробництва.

У читальних залах та на абонементних експонувались тематичні виставки на допомогу навчальному процесу, до загально-університетських заходів.

Традиційно на початку навчального року в бібліотеці проводилась декада першокурсника. У рамках декади проведено цикл заходів:

1. Книжкові виставки:

- виставка-досьє «Бібліотека ПДАТУ – історичний шлях і сьогодення»;
- виставка-рекомендація «Твоя професія – лікар ветеринар»;
- виставка-порада «Сам на сам з новою книгою».

2. Уроки-екскурсії, які ознайомили першокурсників зі структурою бібліотеки, функцією її абонементів і відділів, правилами користування книжковим фондом, довідково-бібліографічним апаратом.

3. Бесіди-знайомства «Бібліотека йде до Вас». На виховних годинах у студентів першокурсників всіх спеціальностей розповідалося про значення книги і читання, що є основою самостійного мислення і фахової компетентності.

Проводилась робота з попередження та ліквідації читацької заборгованості.

Кількість читачів за єдиною реєстрацією становить 3194 (на 8,9 % менше, ніж минулого року), кількість користувачів, обслугованих усіма структурними підрозділами, збільшилася на 50, як порівняти з минулорічними показниками, і становить 15100. У 2,8 раза зменшилася кількість відвідувань, але показник видачі документів збільшився проти порівняннi з минулого року на 2 %. На якість книговидачі негативно вплинуло обмежене комплектування новими документами сільськогосподарського спрямування.

Працівниками наукової бібліотеки проводилась робота щодо надання допомоги внутрішньо переміщеним особам (200 користувачів): організовано книжкові полицки в університетських гуртожитках, в яких розміщувалися люди з окупованих територій, проводилося обслуговування курсантів і курсанток та науково-педагогічного складу кафедр факультету № 1 Харківського національного університету внутрішніх справ (факультет переміщено в Кам'янець-Подільський у травні 2022 року). Зокрема, в студентських групах на виховних годинах бібліотекарі спілкувались з молоддю про роль книги і читання в житті людини, про бібліотеку навчального закладу. Разом із студентами ЗВО «ПДУ» курсанти ХНУВС і внутрішньо переміщені особи брали участь у краєзнавчих, виховних, просвітницьких заходах бібліотеки.

Як методичний центр об'єднання сільськогосподарських бібліотек області бібліотека обслуговувала користувачів коледжу ПДАТУ, Новоушицького коледжу ПДАТУ, Шепетівського коледжу ПДАТУ та Хмельницької державної сільськогосподарської дослідної станції ІКСГП НААН. Користувачі цих підрозділів є активними читачами головної бібліотеки.

На жаль, у 2022 році не працював міжбібліотечний абонемент.

НБ ХНУ

Бібліотечно-бібліографічне обслуговування користувачів проводилося у 3-х читальних залах і на 3-х абонементях; у залі каталогів та електронної інформації, а також на 5-ти кафедральних абонементях; вебсайті книгозбірні через віртуальну систему обслуговування.

На всіх традиційних пунктах обслуговування перереєстрація читачів, облік видачі документів та масових заходів здійснювалися в автоматизованому режимі на основі програмного продукту «УФД. Бібліотека». Звичним методом обліковувалися показники роботи кафедральних абонементів.

Облік показників віртуальної системи обслуговування здійснювався через лічильники сторінок вебсайту бібліотеки, інституційного репозитарію – через лічильники програмного продукту DSpace та за допомогою власного програмного продукту «Статистика використання репозитарію».

У 2022 році традиційні статистичні показники роботи книгозбірні через введення воєнного стану в Україні дещо зменшилися проти минулого року. Як і торік, навчання проводилося за змішаною системою (традиційно та в режимі онлайн). Відповідно збільшився відсоток показників віртуальної системи обслуговування до загальних показників по бібліотеці.

Кількість користувачів за єдиним обліком зменшилася на 23,9 % проти попереднього року та становить 3103. Кількість фактично обслужених, яка становить 10717 користувачів, зменшилася на 9,1%. Кількість користувачів ЕБ складає 5,6 % до фактично обслужених. Найбільше читачів обслужено на абонементях — 43,23 % від загального показника, найбільше навантаження по читачах також на навчальних абонементях – 1544. Кількість віддалених авторизованих користувачів зменшилася на 28,9 %.

Показники кількості відвідувань зросли, як порівняти з минулим роком, на 11 % і становлять 2523360, з них 29349 – традиційні відвідування бібліотеки (на 8,29 % менше за минулорічний показник). Одним із чинників зростання відвідуваності сайту книгозбірні є звернення користувачів до інституційного репозитарію. Серед підрозділів бібліотеки найбільший показник відвідувань на абонементях ВО – 52,4 %. Середньоденний показник відвідування бібліотеки становить 112, а вебсайту книгозбірні — 11600.

Показник видачі традиційних та електронних документів — 1904830 прим., що на 36,9 % більше від попереднього року. Загальна кількість завантажених електронних документів за рік – 1835305, що становить 96,35 % від загальної видачі. Найбільший відсоток до загальної кількості традиційної видачі документів становить навчальна література – 48,96 %. З БД «Інституційний репозитарій» завантажено 1783007 документів, що на 69 % більше, ніж торік.

На 1.01.2023 року працюють 5 абонементів на кафедрах: іноземної мови, германської філології та перекладознавства, ТКВШ, практики іноземної мови та методики викладання, слов'янської філології.

До послуг МБА у звітному році звернулися 9 абоненти. Для них отримано з інших бібліотек 23 документи та 54 сторінки електронних копій. Зареєстровано 4 нових абоненти МБА – Хмельницька обласна універсальна наукова бібліотека, Хмельницька обласна бібліотека для юнацтва, Вище професійне училище №4 (Хмельницький), Маріупольський державний університет, яким відправлено 12 документів та 348 сторінок електронних копій. Інформація про службу МБА та ЕДД надавалася під час проведення масових інформаційних заходів та занять зі студентами з основ інформаційної культури.

У 2022 році академічна спільнота Хмельницького національного університету отримала можливість безкоштовно замовити електронні копії матеріалів через систему

міжбібліотечного абонементу RapidILL, яка забезпечує отримання в електронній формі наукових матеріалів (статей журналів, розділів книг) із понад 500 бібліотек Європи та США. Доступ до ресурсів Linda Hall став можливим у рамках програми «Ініціатива Єднання» («Twinning initiative»), започаткованої британською консалтинговою компанією у сфері вищої освіти Cormack Consultancy Group за підтримки організації «Університети Британії».

Традиційно для студентів 1-го курсу проведено «Місячник першокурсника». Цьогоріч через воєнний стан в Україні вступна кампанія розпочалася пізніше ніж зазвичай і тривала до кінця вересня, тому «Місячник першокурсника» розпочався 22 вересня і продовжувався до 31 жовтня. За цей період студенти першого курсу отримали читацькі картки та комплекти підручників, ознайомилися з правилами, структурою, інформаційними ресурсами бібліотеки, прослухали бесіди про культуру читання. Усім зареєстрованим користувачам виготовлено читацькі картки, здійснено редагування БД «Читачі». За рік підписано 1896 обхідних листів студентам, бакалаврам, магістрам, викладачам та співробітникам.

Під час обслуговування студентів застосовувалися різні методи видачі підручників: груповий метод – для 1-х курсів денної форми навчання; гібридна технологія видачі підручників для 2-3-х курсів (груповим методом та індивідуально); студенти стаціонару 4-5-х курсів та студенти-заочники 2-6-х курсів обслуговувалися індивідуально.

На допомогу навчальному процесу в читальних залах та на абонементних упродовж року експонувалися виставки нових надходжень та тематичні виставки.

Просвітницька робота

Просвітницька робота бібліотек завдяки цілеспрямованій, організованій системі дій і заходів сприяла виробленню ціннісних орієнтирів, формуванню інтелектуального та культурного середовища, розвитку духовно-моральних, культурних, естетичних та інших якостей особистості, підтримці творчої зацікавленості у навчанні, науці, мистецтві, патріотичному налаштуванню студентів, прищепленню любові до українського слова, рідного краю та України. Поряд із заходами з відзначення традиційних дат, у 2022 році з'явилися нові, які відображають відвагу та героїзм захисників рідної землі.

Інформація про заходи розміщувалася на сайтах бібліотек і вебсторінках, в соціальних мережах та у місцевих ЗМІ («Кам'янець-Подільський вісник», «Подільнин»).

Загалом у бібліотеках об'єднання відбулося 125 масових заходів (на 6 менше, ніж у минулому році), організовано 332 тематичних виставки (з них 124 віртуальних). Загалом на виставках експонувалося 11792 документи.

Сучасні виклики, запровадження воєнного стану, мінливі потреби користувачів бібліотеки змушували працівників шукати нові підходи до бібліотечного обслуговування, проведення масових заходів, поєднуючи традиційне і новаторське.

Бібліотека ХГПА

Організовано 75 тематичних виставок та відкритих переглядів літератури, на яких експонувалося 3157 видань. Впродовж року біля книжкових виставок проводились бесіди-огляди літератури.

За рік підготовлено та проведено 9 масових заходів. Зокрема:

- презентацію поетичної збірки «SOLOдкі» Дани Чайчук, студентки групи Філ-12 (у) ХГПА, стипендіатки премії Президента України, переможниці XI Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка;
- літературну годину «О слово рідне, мова рідна». Захід підготовлений і проведений

працівниками бібліотеки та студентами факультету початкової освіти та філології ПО-21;

- VIII Ісаєнківські читання «Вкладаю душу у свої вірші...», приурочені до дня народження знаної подільської поетеси Галини Йосипівни Ісаєнко;
- літературний вечір «Співець природи і дитячих душ», присвячений 100-річчю від дня народження Миколи Магери, подільського письменника, педагога, співзасновника і першого голови Хмельницького обласного товариства української мови «Родовід», в минулому – викладача української мови й літератури Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (в рамках проєкту «Славетні Подоляни»);
- літературну годину «Лунай, величне наше слово!». На зустріч зі студентами факультету дошкільної освіти та психології ДО-22 (куратор Заворотна Н.А.) до бібліотеки завітали письменники рідного краю: Віталій Міхалевський – поет, голова Хмельницького обласного об'єднання товариства «Просвіта» ім. Т. Шевченка; Степан Шкапій – письменник-гуморист. Захід підготовлений і проведений працівниками бібліотеки до Дня української писемності та мови;
- презентацію книжкової виставки «Мова – перлина вікової мудрості» (до Міжнародного дня рідної мови). Захід відбувся у застосунку Zoom.

НБ ХУУП

Упродовж року бібліотека провела 1 масовий захід: літературно-мистецьке свято до Міжнародного дня рідної мови «Чарівний світ української мови».

За рік оформлено 42 тематичні книжкові виставки та 50 віртуальних виставок, які розміщені на вебсторінці бібліотеки. Загалом на виставках експонувались 1932 документи.

Бібліотека ХКТЕІ

Упродовж року бібліотека експонувала 32 тематичні виставки до ювілейних дат відомих науковців, письменників, педагогів, діячів культури; дня народження Т.Г. Шевченка, Міжнародного дня рідної мови, Конституції України, Всесвітнього дня Землі, Дня Соборності України, Чорнобильської трагедії, Дня Незалежності України тощо.

Впродовж року організувалися виховні години у дистанційному форматі (на платформі Office 365).

У бібліотеці започатковано цикл заходів «Зустріч зблизка», на яких студентів знайомили з яскравими, патріотичними постатями, котрі прославились своїми досягненнями та є прикладом вірного служіння державній ідеї, професійному вибору. За звітний період відбулись зустрічі з відомими особистостями:

- політиком, доктором наук з державного управління, професором, Заслуженим юристом України, Академіком Української академії державного управління, Президентом благодійного фонду «Закон і справедливість», завідувачем кафедри права ХКТЕІ Віталієм Олуйком;
- українським істориком, освітянином, громадським діячем, краєзнавцем, доктором історичних наук, професором, Заслуженим працівником України Юрієм Телячим;
- доктором економічних наук, професоркою, віце-президентом та очільницею обласного осередку ГО Українська Асоціація Маркетингу, академіком Академії економічних наук України, волонтеркою Світланою Ковальчук;
- науковцем, освітянином, головою Хмельницького обласного об'єднання Всеукраїнського товариства «Просвіта», головою Хмельницької міської організації

Національної спілки письменників України, доцентом Хмельницького національного університету, поетом Віталієм Міхалевським;

- істориком, краєзнавцем, дослідницею голодоморів на Україні, доктором історичних наук, професоркою Світланою Марковою.

Проведено заходи:

- Виховний освітній захід «Світ ловив мене, але не впіймав». До 300-річчя з дня народження Григорія Сковороди;
- літературну годину «Листопад Віталія Міхалевського», до Дня української писемності та мови;
- історичний урок «Голодний рік, як чорна птиця над краєм змореним літав», до річниць вшанування пам'яті жертв Голодоморів;
- годину пам'яті жертв Чорнобилю «Дзвони Чорнобиля».

Проведено низку презентацій виставок, серед яких:

- Наукові напрацювання викладачів ХКТЕУ;
- Кооперація: взаємодопомога, демократія та мир;
- Історія України;
- Періодичні видання: нові надходження;
- Науковий доробок Віталія Олуйка;
- Юрій Телячий – український історик, освітянин-управлінець, громадський діяч;
- Маркетинг в житті Світлани Ковальчук;
- Комп'ютерний геній (до Дня комп'ютерної графіки);
- Права. Гарантії. Захист (до Дня прав людини).

Проводилися «Флешбуки» – презентації книг за спеціальностями викладачами інституту. Відбувалися заходи щодо популяризації сучасної літератури – презентації книг студентами та обговорення вражень від прочитаного.

Зі студентами проведено 31 масовий захід.

Бібліотека КПНУ

Працівники бібліотеки приділяли увагу не лише інформаційному напрямку роботи, а й виховному, формуючи світогляд студента, його художній смак, культуру, громадську свідомість та різнобічні інтереси.

Бібліотекарі відзначили різноплановими заходами ювілейні дати:

- 140-річчя від дня народження Івана Огієнка – бібліографічний огляд «Іван Огієнко – історик, мовознавець, громадський діяч»;
- 140-річчя від дня народження Архипа Тесленка;
- Річницю з дня народження Т. Г. Шевченка – Інформаційний огляд документів «Вічне слово Кобзаря»;
- 180-річчя від дня народження М. В. Лисенка;
- Міжнародний день рідної мови;
- День української писемності та мови;
- День пам'яті Героїв Небесної Сотні;
- День Гідності та Свободи;
- День Незалежності України та День Конституції;
- День захисників і захисниць України та День Українського Козацтва;
- День пам'яті жертв голодоморів та ін.

Відзначали різноплановими заходами ювілеї вітчизняних митців слова та їхніх творів. Упродовж календарного року було підготовлено:

- *віртуальну виставку* до 110-ліття від дня народження М. Стельмаха «Художник

народної долі»;

- *бібліографічний огляд «Майстер українського слова»;*
- *бібліографічний огляд «Український байкар» (до 195-річчя від дня народження Л. Глібова);*
- *бібліографічний огляд «Поет живих пісень» (до 110-річчя від дня народження українського поета, перекладача, літературного критика А. Малишка);*
- *бібліографічний огляд «Сторінками української класики» (до 130-річчя від дня народження вітчизняного письменника, режисера, драматурга, представника Розстріляного Відродження М. Куліша).*

Долучали користувачів бібліотеки до художнього та музичного мистецтва:

- *Лесь Курбас: життя і творчість (виставка-персоналія);*
- *М. В. Лисенко – основоположник української музики (виставка-портрет);*
- *В. М. Гагенмейстер – український графік, мистецтвознавець (інформаційний огляд;*
- *«Пісні голос чарівний» (бібліомікс до 150-річчя від дня народження Соломії Крушельницької);*
- *Геніальний ювелір української пісні (огляд літератури до 145-ї річниці від дня народження М. Леонтовича).*

2022 рік став початком повномасштабного вторгнення Росії на територію України. Тому особлива увага приділялася популяризації літератури патріотичної тематики. До Дня Соборності України організовано:

- *тематично-ілюстративну виставку «Сила нації в єдності»;*
- *віртуальну виставку «За правду, брата, єднаймося щиро, єдиний маємо правий шлях».*

День пам'яті Героїв Небесної Сотні бібліотекарі вшанували виставками-реквієм «Заради майбутнього України» та «Пам'яті Героїв Небесної Сотні».

До Днів Конституції, Незалежності України, Прапора проведено патріотично-виховний захід «Символи держави та народу України» та підготовлені книжкові експозиції:

- Свобода народу – свобода людини;
- Наша незалежність і Конституція;
- Україна – незалежна!
- З Україною в серці.

Традиційно в університетській книгозбірні вшановується українське козацтво, відзначається День захисників і захисниць України та свято Покрови Пресвятої Богородиці, День Збройних Сил України. У читальному залі №2 організовано виставку, на якій експонувалися світлини про наших земляків, героїв-захисників, учасників кровопролитної війни «Українці – нація героїв». Працівники центрального абонементу створили та розмістили на сайті бібліотеки патріотичну композицію про бої на Сході «Борітеся – поборете!». Організовано віртуальні виставки «День Захисників України», «Безсмертна слава у віках» та низку тематичних експозицій:

- Козацькій славі жити у віках;
- Славні лицарі українського народу;
- Ангели добра;
- Лицарі світла.

На допомогу психологічно постраждалим від війни, тим, хто не може впоратися зі своїми страхами та емоціями, підготовлено та розміщено на сайті інформаційну пам'ятку «Збірка порад психологічної допомоги для дітей, школярів та підлітків, що опинилися у стресовій ситуації».

Усе більше країн у світі визнає геноцидом українського народу штучний

голодомор 1932–1933 рр. До Дня пам'яті про жертв Голодомору проведено бібліографічний огляд «Голодомор в Україні – злочин проти народу» та організовано традиційні книжкові виставки:

- «Голодомор 1932-1033 рр. – геноцид української нації»;
- «Голодний рік, мов чорна птиця, над краєм змореним літав».

В університеті щороку організовуються заходи до відзначення Міжнародного дня рідної мови, Дня української писемності та мови та Дня поезії. У звітному році бібліотекарі підготували різнопланові заходи:

- Поетична сторінка «Творчість наших сучасників»;
- Літературна година «Руйнуються царства, а книги живуть»;
- Інформаційний хроноскоп «Незламна постать українського мистецтва»;
- Книжкові виставки: «Поезія – це завжди неповторність!», «Документи іноземними мовами у фонді відділу рідкісних видань», «Книги – це мудрість століть», « Мова символів жива»;
- Віртуальні виставки: «О мово вкраїнська, хто любить її, той любить мою Україну», «Нас єднає рідна мова!», «Мова – ДНК нації», «Мелодія рідного слова»;
- Цикл оглядів «Письменники-ювіляри», підготовлених інформаційно-бібліографічним відділом.

Працівники бібліотеки висвітлювали досягнення працівників університету-ювілярів, ветеранів університету, які продовжують надихати студентів і молодь. Створено віртуальні виставки до ювілейних дат сподвижників:

- Науковий доробок Н.С. Гаврилової;
- Валерій Степанков;
- Танасій Колотило;
- Олександр Федьков.

Значну кількість просвітницьких заходів книгозбірня провела в онлайн-форматі:

- літературно-мистецькі композиції:
 - «Весна, жінка, кохання»;
 - «Благословенна будь в віках, одвічно мати...».
- презентацію добірки матеріалів «Академічна доброчесність – шлях до успіху»;
- відеокруїз до Міжнародного дня музеїв «Скарбниця мистецтва»;
- презентацію наукових досягнень викладачів університету:
 - відеопрезентацію «Науковий доробок О. Б. Белової» (до 45-річчя з дня народження);
 - відео презентацію монографії Г. П. Ватаманюк «Формування інструментальної складової спілкування старших дошкільників у процесі музично-ігрової діяльності».
- зустріч студентів з меценатом, журналістом В. А. Захар'євим та презентацію його дарунків;
- презентацію монографії Ю. А. Хоптяра, А. Ю Хоптяра та А. О. Хоптяр «Ярмолинеччина від найдавніших часів до сьогодення».

Упродовж 2022 року в бібліотеці розроблено 112 тематичних виставок (експоновано 2165 документів), з них: 34 віртуальних (експоновано документів – 610) та 22 виставки постійно діючі, на кожна з яких оформлено паспорти, проведено 14 масових заходів (відвідало 842 користувачі) та створено 25 бібліографічних оглядів (під час проведення масових заходів, переглядів книжкових виставок та експоновано на сайті).

Продовжував функціонувати «Бук-кросинг» на центральному абонементі та в читальному залі педагогічного факультету. За допомогою цієї форми популяризації літератури здобувачі вищої освіти, науково-педагогічні працівники та співробітники

університету мали змогу обмінюватися власними книгами.

НБ ЗВО «ПДУ»

Працівники бібліотеки підтримували зв'язки з викладачами вишу, науковцями інших навчальних закладів міста, міськими осередками національних творчих спілок, музеями, культурними установами, громадськими організаціями міста. На допомогу навчальному і виховному процесам у бібліотеці було оформлено 21 книжкову виставку. Особливої уваги заслуговують виставки, спрямовані на підтримку та розвиток читання студентської молоді. Кілька років поспіль експонується виставка одного жанру «Фантастика і час».

Підготовлено та проведено:

Виховні і творчі акції:

1. Бесіда-діалог «Соборність України: від ідеї до сьогодення».
2. Історичний лекторій :
 - година історичної пам'яті «Крути : історія української нескореності»;
 - до Дня пам'яті та примирення «Пам'ятаємо. Шануємо. Перемагаємо»;
 - година пам'яті «Над білим янголом скорботи – незгасний духу смолоскип» (день пам'яті жертв голодомору 1932-33 рр.).
3. Патріотична година «Українська мова – фундамент державності».
4. Літературний вернісаж « Поділля у віршах та легендах».
5. Круглий стіл «День захисника України : вшануємо мужність та героїзм українського народу».
6. Засідання Клубу історичної книги «Артефакт»:
 - «Усна історія : теорія і практика досліджень на сучасному етапі»;
 - до Дня пам'яті жертв голодомору і політичних репресій «1922-1933: трагічні сторінки історії»
7. Літературний бібліомікс «Сучасна літературна проза».

Бібліографічні огляди і перегляди літератури:

1. «Перепелівництво: критерії благополуччя ферм».
2. «Розвиток органічного сільського господарства як фактор прискорення екологізації агровиробництва».

Виховні заходи:

1. Виховна година «Герої не вмирають» (18 лютого 2021 р.). Захід приурочено вшануванню подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/onlajn-vikhovna-godina-geroji-ne-vmirayut.html>
2. Літературна година «Бібліотека ПДУ для українських добровольців» (12 березня 2021 р.) на відзначення Дня українського добровольця.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/biblioteka-pdatu-dlya-ukrajinskikh-dobrovoltziv.html>
3. Круглий стіл «Битви за Кам'янець. До річниці визволення Кам'янця-Подільського» (26 березня 2021 р.). Захід присвячено звільненню міста від німецьких загарбників 26 березня 1944 р. Зустріч з автором книги «Битви за Кам'янець» кандидатом історичних наук, науковим співробітником НІАЗ «Кам'янець» Валентином Пагором.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/do-richnitsi-vizvolennya-kam-yantsya-podilskogo.html>
4. Літературні читання «Вічний вогонь пам'яті» (7 травня 2021 р.). Присвячені Дню пам'яті і примирення і Дню перемоги над нацизмом у Другій світовій війні.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/vichnij-vogon-pam-yati.html>

5. Презентація «Кам'янецькі крила і ноти «Щедрика»» (29 вересня 2021 р.). Зустріч з головою Кам'янець-Подільської «Просвіти», регіональним координатором ВІ «Активна Громада Кам'янця-Подільського» Славком Полятинчуком, автором і куратором проекту «Кам'янецькі крила і ноти «Щедрика»» Анатолієм Паладійчуком. Презентація єдиного в Україні екземпляру платівки з першим записом виконання «Щедрика» Миколи Леонтовича.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/kam-yanetski-krila-i-noti-shchedrika.html>
6. Квест «Молодіжний батл «Леся Українка: погляд із XXI століття»» (30 вересня 2021 р.). Захід приурочено Всеукраїнському дню бібліотек.
<https://www.pdatu.edu.ua/news-10/tsikavimi-stezhinami-marshrutnogo-lista-biblioteki.html>

У звітному році активно працював літературний клуб «Ліра», метою якого є ознайомлення студентської молоді із талановитими, цікавими людьми, визначними особистостями Поділля та їхніми творчими здобутками. Проведено: літературний вечір «Грані тисячоліть на струнах слова»; зустрічі з видатними діячами культури і мистецтва нашого міста і району.

У виставковій роботі бібліотеки варто відмітити різноманітність видів експонованих виставок. Це: книжково-предметні, банерні виставки, виставки-перегляди, айстопер-фотоколаж, виставка-колаж, виставка-інсталяція, фотовиставка-колаж, виставка-репортаж, виставка-огляд, виставка-екскурс, виставка-портрет, книжкові експозиції, виставки-роздуми, фотовиставки, ретровиставки, виставка за читацьким формуляром.

НБ ХНУ

Традиційно у Хмельницькому національному університеті відзначалися Шевченківські дні, в проведенні яких активну участь брала наукова бібліотека.

У рамках Міжнародного літературно-мистецького Шевченківського свята «В сім'ї вольній, новій» книгозбірнею підготовлено та експоновано книжково-ілюстративну виставку «Думи Кобзаря живуть між нами», презентовано віртуальну виставку «Т. Г. Шевченко – велет духу народного» та виставку-роздум «Ми тебе не забули, Тарасе!».

Працівники бібліотеки ХНУ разом зі студентським літературним театром «Глорія», кафедрою української філології та кафедрою слов'янської філології, обласним об'єднанням Всеукраїнського товариства «Просвіта» ім. Тараса Шевченка, Хмельницьким міським товариством української мови імені Тараса Шевченка брали участь в урочистих заходах, присвячених Шевченківським дням, які проходили у міському парку імені Т. Г. Шевченка.

До 300-річчя від дня народження українського філософа, просвітителя та педагога Григорія Сковороди проведено низку різнопланових інформаційно-комунікативних заходів для викладачів, студентів, бібліотекарів:

- Літературну онлайн-годину на платформі ZOOM «Григорій Сковорода – символ мудрості української землі». Захід проведено двічі.
- Презентацію розгорнутої книжково-ілюстративної виставки «Григорій Сковорода – символ мудрості української землі».
- Презентацію віртуальної полиці «Український просвітитель, філософ-містик Григорій Сковорода».
- Як співорганізатори долучилися до «Міжнародного Digital інтелектуального студентського турніру «#Слово Сковороди: ми побудуємо світ кращий» (8 грудня 2022 року) і отримали «Подяку за сприяння в організації та проведенні

турніру» на ім'я головної бібліотекарки НМВ Баланюк Т. М. Турнір організовано Науковою бібліотекою Київського національного університету культури і мистецтв, Харківською державною науковою бібліотекою ім. В. Г. Короленка за підтримки Харківського обласного відділення Української бібліотечної асоціації. За результатами турніру Яніна Гуменюк, учасниця заходу від імені студентської спільноти ХНУ, посіла 8 місце серед 85 гравців та отримала «Сертифікат за активну участь». Відповідно Хмельницький національний університет зайняв 5 місце в рейтингу команд-учасниць закладів освіти, увійшовши до 10-ки найкращих із 22 закладів вищої та фахової освіти України, представники яких брали участь у грі.

- Проведено віртуальний поетичний флешмоб «Вчимося мудрості Сковороди» (<https://www.youtube.com/watch?v=hEGZKknyUiI&t=1s>). У флешмобі взяли участь студенти групи ФПА-21 (факультет міжнародних відносин та права), наукова бібліотека Хмельницького національного університету.

До Дня Гідності та Свободи проведено годину пам'яті «Небесна сотня: Герої не вмирають» (онлайн, на платформі ZOOM). Для користувачів у читальному залі книгозбірні до Дня Гідності і Свободи експонувалися розгорнуті книжково-ілюстративні виставки «Від Революції Свободи до Революції Гідності» та «Народ, що волі прагне, не здолає», на яких представлені видання, що розповідають про мужність та відвагу учасників Революції Гідності та нагадують про те, якою ціною здобувалися свобода і незалежність, що надають шанс Україні стати справжньою європейською державою.

До Міжнародного дня рідної мови – мови, яка дає кожному народу силу і могутність (відзначається 21 лютого), наукова бібліотека ХНУ організувала флешмоб, у котрому взяли участь студенти викладачі та співробітники бібліотеки. Вірші, вислови та цікаві факти про мову учасники флешмобу читали українською, польською, англійською, молдавською мовами. Відео флешмобу розміщене на сторінці бібліотеки в ютубі.

Напередодні Дня авторського права (20.04.2022 року) відбулася зустріч з подільським поетом-патріотом та волонтером Ігорем Байдаком, на якій він презентував свої книги – «Байрактар» (попередня назва «До і після»), «Місто про місто» та інші. У заході взяли участь співробітники бібліотеки, студенти та викладачі, співробітники університету. Наприкінці заходу відбувся розпродаж книг поета (вилучені кошти пішли на потреби українського війська).

До Дня Європи, який цьогогоріч ми зустрічаємо в умовах, коли український народ героїчно відстоює демократію, свободу, власну історію, культуру, європейські цінності, в бібліотеці ХНУ відбувся онлайн-захід «Україна – частина Європи». На віртуальну подорож завітали студенти 2 курсу (Філологія. Переклад). Розгорнуто книжкову виставку «Європу майбутнього будемо сьогодні», на якій представлено книги, що відображають історію заснування та етапи становлення Європейського Союзу, його структуру, функції та механізми, європейську й євроатлантичну інтеграцію України, розвиток вищої освіти нашої країни в контексті євроінтеграційних процесів.

До Дня вишиванки – свята, яке покликане зберегти споконвічні народні традиції (відзначається у третій четвер травня, цьогогоріч – 19 травня), в науковій бібліотеці для студентів 2-го курсу відбувся онлайн-захід «Вишиванка – душа українського народу». До святкування Дня вишиванки книгозбірня підготувала:

- фотоколаж «Моя родина у вишиванці»;
- виставку-інсталяцію «Любов'ю квітнуть вишиванки»;
- віртуальну книжкову виставку «Українське вбрання – частка народної душі».

Співробітники наукової бібліотеки взяли участь у флешмобі «Все буде Україна», організованому відділом навчально-виховної роботи університету.

У переддень святкування Дня слов'янської писемності та культури у книгозбірні

відбувся захід «Володимир Івасюк – митець, який надто любив Україну».

До 60-річчя Хмельницького національного університету і бібліотеки розроблена та презентована книжково-ілюстративна виставка «Хмельницький національний університет. Шлях до визнання», на якій представлені розділи: «Університет учора, сьогодні, завтра» та «Праці науковців ХНУ» (монографії і навчальні посібники викладачів ХНУ за напрямками: «Технічні науки», «Економічні науки», «Гуманітарні науки», «Природничі науки»), а також бібліографія праць науковців університету, матеріали науково-практичних конференцій, наукові журнали, засновником яких є університет, видання з історії університету та книгозбірні.

З нагоди ювілею в бібліотеці проведено історичний урок «Історія Хмельницького національного університету» для студентів факультету управління, адміністрування та туризму (група ТУР-22-1) і факультету інженерії, транспорту та архітектури (групи АТ-22, ЕМ-22).

До Дня міста в книгозбірні відбувся історичний екскурс «Хмельницький – подорож у минуле» та проведено краєзнавчу подорож «Мальовничі куточки мого краю».

Напередодні Всесвітнього дня туризму (відзначається 27.09) з метою пропаганди та висвітлення внеску в економіку світової спільноти, розвитку зв'язків між народами різних країн у книгозбірні відбулася низка заходів:

- оглядова екскурсія бібліотекою для студентів;
- краєзнавчий урок «Мальовничі куточки мого краю»;
- презентація книжкової виставки «Туризм – фактор толерантності миру».

До Міжнародного дня перекладача (відзначається 30.09) в книгозбірні пройшла літературна година «Пантелеймон Куліш – письменник, перекладач, видавець, редактор». Першокурсники ознайомилися з життєвим та творчим шляхом письменника та його перекладацьким доробком.

На початку жовтня до Дня художника в читальному залі НБ відбулася мистецька година «Монументальна творчість родини Мазурів».

Значну увагу наукова бібліотека приділяє патріотичному вихованню студентської молоді. Культурно-просвітницькі заходи бібліотеки спрямовуються на формування свідомого громадянина, який пам'ятає минуле свого народу, знає його історію, культуру і мову, поважає державні атрибути й готовий стати на захист рідної країни.

До Дня Українського козацтва, Дня захисників і захисниць України та до Дня Збройних сил України проведено урок мужності «Борці за волю України» зі студентами першого курсу факультету управління, адміністрування та туризму (група ТУР-22-1). Цьогоріч відзначення цих святкових днів стало особливим для нашої держави, адже Україна вже понад 230 днів давала відсіч ворогу. Учасники заходу висловили вдячність нашим військовим за стійкість та відвагу, вшанували полеглих хвилиною мовчання, згадали героїв попередніх поколінь, які здобували та відстоювали свободу і незалежність України.

У читальному залі експоновано книжкові виставки «Від козаків до наших днів» та «Мужність на варті миру», на яких представлені книги, котрі відображають історію українського війська та українського козацтва, історію формування та бойовий шлях Української Повстанської Армії, висвітлюють героїчне минуле наших предків. На сайті бібліотеки до свята розміщена віртуальна виставка «Видатні постаті України».

В історії людства є речі, які не підлягають забуттю. До таких одвічних цінностей належить Пересопницьке Євангеліє. До Дня української писемності та мови в науковій бібліотеці пройшов історичний урок «Пересопницьке Євангеліє – визначна пам'ятка староукраїнської мови та мистецтва». Студенти мали змогу переглянути віртуальну виставку «Ми мову називаємо святою», книжково-ілюстративні виставки «О, слово рідне, хто без тебе я?» та «У ріднім слові цілий світ», на яких представлені видання, що

розкривають роль рідної мови в суспільстві, ознайомлюють з науковими працями щодо походження і розвитку української мови, допомагають дотримуватись мовної культури.

Щороку, в четверту суботу листопада, Україна вшановує пам'ять жертв голодоморів 1921-1923; 1932-1933 і 1946-1947 років. Трагічні події та злочини геноциду не можна забувати. До Дня пам'яті жертв голодоморів книгозбірня підготувала презентацію книжково-ілюстративної виставки «Трагічні уроки історії», на якій представлена література про жахливі події в Україні, зокрема й на Поділлі, матеріали та архівні документи, свідчення та спогади очевидців, що вказують на факти геноциду української нації. На сайті бібліотеки розміщено віртуальну виставку-реквієм «Скорботна свічка пам'яті святої».

У рамках циклу «Година цікавих повідомлень» з нагоди 120-ї річниці від першого вручення однієї з найпрестижніших міжнародних премій відбувся просвітницький захід «Альфред Нобель – меценат світової науки».

До сьомої річниці трагічної загибелі (2 лютого 2015 р.) відомого співака та патріота України Кузьми Скрябіна у книгозбірні пройшла година пам'яті «Міняйте світ до кращого, дбайте про нього, бо ви в ньому живете...».

Користувалися популярністю серед студентів факультету технологій та дизайну просвітницькі заходи з циклу «Мода і люди. Коко Шанель». З нагоди Дня дизайнера-графіка та Міжнародного дня краси (9 вересня) відбулася низка годин цікавих повідомлень (проведено тричі в режимі онлайн).

У вересні проведено кураторську годину зі студентами першокурсниками. Для студентської молоді відділом обслуговування проведено пізнавально-оглядову екскурсію «Чарівний світ книги», мета якої – залучити студентів до читання, навчити користуватися бібліотекою, виховати бережливе ставлення та любов до книги.

З 12 по 19 грудня наукова бібліотека приєдналася до «Національного тижня читання», який проводив Український інститут книги спільно з Міністерством культури та інформаційної політики України. Мета Тижня – привернути увагу до українських книжок, наявних у бібліотечних фондах України, та популяризація читання. Абонемент художньої літератури щодня на сайті бібліотеки та у соціальній мережі «Фейсбук» презентував добірки популярних книжок як пропозиції та рекомендації для читання, зокрема популярні сучасні книги за різними жанрами: детектив, історичний роман, наукова фантастика, пригодницька література. На книжкових полицках було представлено 72 книги, про які користувачі інформувалися через соціальні мережі.

Співпраця зі студентським літературним театром «Глорія».

На онлайн-платформі Skype працівники бібліотеки разом з глоріанцями брали участь у антивоєнному форумі «З Днем народження, Тарасе – Кобзарю і Пророче України!». Учасники форуму долучилися до всеукраїнської патріотичної акції «Маріуполь – це Україна!» і всесвітнього антивоєнного мітингу «НАТО – закрий небо над Україною!».

Співробітники НБ ХНУ разом з СЛТ «Глорія», викладачами й студентами ХНУ взяли участь в екскурсії-подорожі «Шевченкове ім'я сятиме довічно», яка відбулася в українознавчому Народному Домі «Просвіта».

22 травня наукова бібліотека ХНУ взяла участь у літературно-театральному перфомансі «Україна – Шевченко!», присвяченому 161-й річниці з дня перепоховання Тараса Григоровича Шевченка в Україні на Чернечій (Тарасовій) горі, організаторами якого виступили Хмельницький національний університет – викладачі, студенти та студентський літературний театр «Глорія». Учасники вшанували пам'ять Великого Пророка, читали вірші та співали пісні.

На честь вшанування Дня української писемності та мови 9 листопада в науковій бібліотеці відбулося літературно-мистецьке свято у рамках проекту «СЛОВО – ЦЕ ТЕ,

ЩО ЖИТИМЕ ВІЧНО», яке одночасно трансливалося на платформі ZOOM. У заході взяли участь представники ректорату, викладачі та студенти, співробітники Хмельницької обласної універсальної наукової бібліотеки. Організаторами та співорганізаторами свята виступили кафедра української філології ГПФ, студентський літературний театр «Глорія», бібліотеки ХНУ та ХОУНБ.

У читальному залі пройшли рандеву-кастинги до СЛТ «Глорія». Співробітники НБ привітали учасників творчого кастингу, побажали новим глоріанцям та всім студентам міцного здоров'я, успіхів у навчанні, втілення найкреативніших задумів, висловили впевненість, що наша студентська молодь – неймовірна, талановита і патріотична, а разом ми – сильна нескорена нація, яка обов'язково переможе! По завершенню конкурсу на першокурсників чекала екскурсія книгозбірнею.

Через війну в Україні задля розвитку стресостійкості студентської молоді та допомоги їм у подоланні складних життєвих обставин психологічною службою ХНУ проведено серію тренінгів, під час яких присутні отримали професійні рекомендації провідних психологів: керівниці відділу, доцентки кафедри психології та педагогіки Наталії Берегової та психологині 1 категорії Вероніки Пилипчук щодо профілактики та відновлення психічного та фізичного здоров'я у стресовому та постстресовому стані. У читальному залі, де проходили тренінги, презентовано книжкову виставку «Як керувати своїми емоціями».

Усі масові та інформаційні заходи обліковувалися в програмі «УФД. Бібліотека» з використанням програмного модуля «Масові заходи». Всього за рік проведено 101 захід, які відвідали 2138 користувачів.

Інформаційно-бібліографічна діяльність

Впровадження новітніх технологій змінює форми та методи інформаційно-бібліографічної роботи, які в свою чергу передбачають використання нових джерел інформації, впровадження нових послуг та новітніх бібліотечних технологій. Діяльність бібліотек методичного об'єднання впродовж року традиційно спрямовувалася на удосконалення інформаційного забезпечення освітнього процесу та наукових досліджень ЗВО, покращення інформаційної культури користувачів, бібліографування наукового доробку викладачів, забезпечення доступу до світових наукових ресурсів, використання і популяризацію наукометричних БД та ідей відкритого доступу.

Віртуальна довідкова служба функціонувала в НБ ХНУ, бібліотеці КПНУ та бібліотеці ХГПА. Загалом бібліотеками об'єднання надано 24061 довідку, що більше на 22,2 % від показника минулого року, з них виконано в автоматизованому режимі 43 %.

Усі бібліотеки об'єднання продовжували наповнювати краєзнавчу БД «Науковці Хмельниччини». Бібліотеки ХНУ, КПНУ, ПДАТУ, ХУУП мали доступ до WoS, Scopus.

Для популяризації інформаційних ресурсів фахівці бібліотек використовували комплексні інформаційні заходи: книжкові та віртуальні виставки, круглі столи, семінари, презентації книг, екскурсії, інформаційні заняття, Дні кафедри, спеціаліста, магістра тощо.

Бібліотека ХГПА

Для студентів 1 курсу проведено заняття з основ бібліотечно-інформаційної грамотності (як складової інформаційної культури): 45 теоретичних і 15 практичних.

Теми теоретичних занять з основ інформаційної культури студентів:

1. Бібліотеки, їхня діяльність і довідково-бібліографічний апарат.
2. Нові інформаційні технології в бібліотеці ХГПА.

Практичне заняття «Пошук, збір та обробка інформації за допомогою традиційного довідково-бібліографічного апарату бібліотеки ХГПА».

Професорсько-викладацький колектив, студенти інформувалися про нові надходження літератури з різних галузей знань, педагогічні новачі на сторінках щоквартального інформаційного бюлетеня «Нові надходження науково-методичної літератури у фонд бібліотеки» та на вебсайтах бібліотеки і академії. Продовжувався випуск «Інформаційного вісника».

Проводилися комплексні інформаційні заходи — Дні інформації, кафедр, фахівців тощо.

Працівники бібліотеки продовжували роботу з реферування статей наукового видання ХГПА «Педагогічний дискурс» та надсилали до Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В. Сухомлинського та Національної бібліотеки України ім. В. Вернадського.

Впродовж року фахівцями зашифровано 102 документи: наукові праці, дисертацій, автореферати, програми та навчально-методичні посібники викладачів академії.

Надавалися довідки, спрямовані на допомогу в освітній, науково-дослідницькій роботі студентів та викладачів. Студентам надано 103 консультації з питань користування бібліотечно-бібліографічним апаратом.

НБ ХУУП

За звітний рік виконано 580 бібліографічних довідок, а це на 17,2 % менше від минулорічного показника. Кількість виконаних тематичних довідок становить 68,9 % від загальної кількості. Число довідок, виконаних в автоматизованому режимі, складає 25,8 %, від усіх виконаних довідок. За рік аналітично опрацьовано 2 комплекти газет та 16 примірників журналів. Усього 18 назв (журнали – 16, газети – 2), всі україномовні.

На сайті університету щомісяця виставлялись списки нових надходжень. За рік бібліотекою проведено 2 Дні інформації за темами:

- Екологічна культура: поняття та реальність
- Право: знати, розуміти, виконувати.

Для студентів першого курсу факультету управління та економіки в рамках курсу «Вступ до фаху» проведено бібліотечні уроки «Бібліотека як частина навчально-виховного процесу».

У бібліотеці функціонує Інформаційний центр ЄС.

Бібліотека ХКТЕІ

Працівниками бібліотеки надано 2630 довідок (на 22,4 % більше від минулорічного показника). Викладачам та студентам надавалася допомога у складанні списків літератури до наукових праць, рефератів, курсових, дипломних робіт.

Інформацію про нові надходження користувачі отримували з інформаційних поточних списків «Бюлетенів нових надходжень», що вже традиційно видаються щоквартально і розсилаються через e-mail на всі кафедри та підрозділи інституту.

На замовлення кафедр та окремих науковців працівниками бібліотеки готувалися тематичні списки (19), кураторам на електронну пошту надсилалися тематичні списки відповідно до плану навчально-виховної роботи (7).

Бібліотека КПНУ

Для студентів 1-го курсу усіх факультетів проведені оглядові екскурсії, під час яких відбулося ознайомлення першокурсників з історією та структурою бібліотеки, її фондами, довідково-бібліографічним апаратом та правилами користування каталогами, картотеками та електронними ресурсами. Фахівцями бібліотеки організовано та проведено 5 інформаційних годин.

Упродовж звітного періоду проводилась підготовка бібліографічних оглядів

літератури. Всього підрозділами бібліотеки підготовлено 26 оглядів, частина розміщена на сайті бібліотеки.

Поширеними формами інформування були Дні кафедр, дипломників, фахівців, інформації — загалом проведено 49 (на 2 більше, ніж минулого року), інформаційні огляди нових надходжень літератури.

Індивідуальне інформування здійснювалося в режимі ВРІ і ДОК. Упродовж 2022 року зареєстровано на всіх бібліотечних підрозділах 321 абонент (335 тем) в системі ВРІ, 60 абонентів (67 тем) в системі ДОК.

Інформування користувачів про нові надходження літератури до бібліотеки здійснювалось у формі бібліографічних оглядів, їх підготовлено 6. Тексти оглядів друкувались в університетській багатотиражці «Студентський меридіан» (в електронному варіанті). Огляди проводились у студентських групах та під час проведення масових заходів.

Одним з основних видів роботи бібліотеки є надання бібліографічних довідок. Всього за рік надано 3465 довідок: із них 2145 тематичних (1669 довідок – в автоматизованому режимі). Під час виконання довідок проводилися консультації, бесіди, заняття зі студентами з користування довідковим апаратом.

Успішно діяла послуга «Віддалене (в онлайн-режимі) визначення індексів УДК». Усього впродовж року визначено 545 індексів.

Вид бібліографічної роботи	2022 р.	2021 р.	2020 р.
Загалом надано довідок	3465	4002	3432
тематичних довідок	2145	2287	2174
довідки в автоматизованому режимі	1669	1519	1310

Працівники інформаційно-бібліографічного відділу надавали консультації користувачам щодо правил бібліографічного опису, здійснювали бібліографічне редагування списків літератури до дипломних, магістерських, бакалаврських робіт, рефератів тощо.

НБ ЗВО «ПДУ»

Упродовж року користувачам бібліотеки надавались тематичні, фактографічні, адресні та інші довідки. Загалом бібліотекою надано 7639 довідок (на 26,7 % більше, ніж минулого року). Надсилалась інформація 8 абонентам в системі ВРІ та 8 в режимі ДОК.

Досліджувались інформаційні надходження бібліотеки і забезпечувались повідомленнями кафедри університету в системі КНДТ за темами:

- «Вдосконалення технологічного процесу викопувально-сепаруючих робочих органів картоплезбиральних машин»;
- «Вимірювання параметрів електрообладнання та електромереж спрямованих на поліпшення безпеки праці в навчальних лабораторіях коледжу ПДАТУ»;
- «Діагностика та лікування гінекологічних хвороб корів»;
- «Дослідження зародкової плазми на предмет урожайності та інші агрономічні характеристики дослідних ділянок соняшнику»;
- «Екологічне випробування гібридів кукурудзи та соняшнику»;
- «Наукові випробування нових експериментальних гібридів соняшнику»;
- «Посів та догляд за дослідними з випробування компонентів гібридів кукурудзи»;
- «Проведення ортопедичної обробки ратиць дійних корів»;
- «Удосконалення технології виробництва свинини».

Традиційно увага приділялася роботі з користувачами з питань оформлення бібліографії до курсових та дипломних робіт (надавались консультації по якісному складанні списків використаної літератури та правильності написання аналітичного опису). Проводилась бібліографічна редакція списків використаних джерел до

дисертаційних робіт.

Упродовж звітнього року проводились комплексні заходи: Дні бібліографії, дипломника, спеціаліста, аспіранта - всього 9. Працівниками бібліотеки за рік проведено 6 бібліографічних оглядів літератури. На допомогу в написанні дипломних та наукових робіт складались науково-допоміжні бібліографічні покажчики та бібліографічні списки літератури.

Здійснювався бібліографічно-інформаційний супровід наукових та науково-технічних заходів з проблем вищої освіти і науки в системі Міністерства освіти і науки України на 2022 рік, що проводились на базі ЗВО «ПДУ», зокрема:

- Студентської наукової конференції «Живи, органіко»;
- III Всеукраїнської науково-теоретичної конференції «Історія Подільського державного аграрно-технічного університету»;
- Студентської наукової конференції «Дзвони Чорнобиля»;
- Науково-освітнього семінару «Чорнобиль – загублений світ»;
- Науково-практичної конференції молодих вчених і здобувачів вищої освіти «Ефективне використання енергії: стан і перспективи»;
- Студентської наукової конференції «Анатомічні особливості будови тіла свійської птиці» та ін.

Особлива увага приділялась інформаційній підтримці наукових досліджень аспірантів за напрямками:

- Агробіологічне обґрунтування позакореневого підживлення технології вирощування ярого ячменю в умовах західного Лісостепу.
- Еколого-технологічна характеристика сільськогосподарських культур для виробництва твердого біопалива.
- Економічний механізм антикризового менеджменту агропромислових підприємств.
- Економічні механізми регулювання земельними відносинами.
- Імунобіологічна реактивність та метаболічний профіль крові корів хворих на мастит за умов застосування ліпосомальних препаратів.
- Кістозно-фіброзна хвороба молочної залози кішок: зміни імунного гомеостазу, клінічна симптоматика, лікування і профілактика.
- Комплексна оцінка природних кормових угідь.
- Підвищення продуктивності квасолі звичайної залежно від елементів технології вирощування в умовах Лісостепу західного.
- Порівняльна оцінка біологічних та продуктивних ознак у тварин подільського заводського типу української чорно-рябої молочної породи різного походження.
- Субінфлюція матки у корів: етіологія, імунopatологічні механізми розвитку, лікування та профілактика.
- Удосконалення елементів технології вирощування нуту в умовах Лісостепу західного.
- Удосконалення сортової продуктивності сої залежно від елементів технології вирощування в умовах Лісостепу правобережного.
- Удосконалення технології вирощування пшениці ярої на основі застосування позакореневого підживлення в західному Лісостепу України.
- Управління ефективністю виробництва відновлювальної енергетики.
- Фінансовий механізм функціонування ринку молока та молокопродуктів.

Списки нових надходжень публікувалися в «Інформаційному віснику бібліотеки» (стенд), «Віснику університету» та «Інженері» (університетські газети), «Інформаційному листку» (сайт університету, сторінка бібліотеки). На прохання кураторів груп створювались рекомендаційні списки літератури.

Готувалися і розсилалися колегам рекомендаційні списки літератури, науково-допоміжні бібліографічні покажчики. Зі студентами проводилися заняття з використанням традиційних та електронних інформаційних ресурсів пошуку інформації. Надавалися індивідуальні та групові консультації з бібліографічного пошуку документів та методики оформлення списків використаної літератури. Для підвищення інформаційної культури користувачів проводилися заняття-бесіди за напрямками:

- основні поняття інформаційно-бібліотечної діяльності;
- принципи роботи з інформаційними ресурсами;
- інформаційні і телекомунікаційні технології, їхня роль у сучасному світі;
- електронні ресурси Інтернету;
- електронні бібліотечні бази даних.

НБ ХНУ

Упродовж року довідково-бібліографічне обслуговування користувачів здійснювалось у бібліотеці автоматизовано – в режимі «Запит – відповідь» з використанням електронних ресурсів, а віддалених користувачів – через віртуальну довідкову службу бібліотеки, надавалася допомога читачам при роботі з фондом спецвидів.

За звітний період виконано 7187 довідок. З них 2449 – тематичних (34 % від загальної кількості). До «Віртуальної довідки» надійшло 12 запитів, зокрема запити тематичного характеру становлять 42 %. Тематичні довідки виконувалися на основі електронних ресурсів та інформаційних можливостей бібліотеки з додатковим використанням інтернет-ресурсів.

Протягом року виконано 5 розширених тематичних довідок на запити викладачів та співробітників (пошук та підбір повнотекстової інформації з використанням фонду бібліотеки, інтернет-ресурсів, наукометричних БД). Для викладачів надано 129 довідок та консультацій через електронну пошту та у телефонному режимі (переважно з використанням Viber), більшість з яких стосувалася питань інституційного репозитарію та використання наукометричних БД. За рік надано 2478 консультацій.

У автоматизованому режимі здійснювався аналітичний розпис всіх періодичних видань, які передплачує бібліотека, а також наукових збірників. За звітний період до ЕК додано 3408 аналітичних описів. На основі інформації з ЕК здійснювалася підтримка повнотекстових БД на сайті бібліотеки: «Публікації про бібліотеку», «Хмельницький національний університет у дзеркалі періодичних видань та електронних ресурсів». Крім того, в бази даних на сайті бібліотеки додано 3304 бібліографічних описи (без урахування записів в ЕК).

За звітний рік сформовано 66 інформаційних списків, зокрема: 5 – для виконання розширених тематичних довідок, 5 – для виконання запитів віртуальної довідкової служби, 20 – для інформування абонентів ВРІ, 36 – для рубрики «Науковці Хмельницького національного університету в наукометричних базах даних».

Протягом року здійснювалось інформування 21 абонента у режимі ВРІ за 13 темами. Абонентам відправлено 26 індивідуальних інформаційних повідомлень. Списки літератури містили інформацію, згідно з тематичними запитами, про нові надходження до фондів НБ ХНУ, НБУВ та електронні ресурси, враховуючи ресурси міжнародних БД Scopus та Web of Science.

Щомісяця здійснювалось інформаційне обслуговування керівництва університету з проблем вищої освіти. Для 11-ти абонентів ДОК підготовлено 10 повідомлень за 10-ма темами. Для інформування у БД «Вища школа» систематично розміщувався науково-аналітичний огляд НБ ХНУ ім. Т. Шевченка «Вища освіта і наука», який також надсилався на електронну пошту абонентів.

За звітний період організовано та проведено 5 комплексних інформаційних масових заходів.

На платформі ZOOM проведено лекцію «Пошук наукової інформації», під час якої студенти ознайомилися з різними джерелами інформації, можливостями інституційного репозитарію ХНУ та Національного репозитарію академічних текстів, а також отримали практичні рекомендації щодо використання баз даних Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та пошукової системи Google Академія.

Академічна доброчесність

Одне з основних завдань наукової бібліотеки – сприяння академічній доброчесності. Особлива увага приділяється популяризації доброчесності в університеті на інформаційних та масових заходах, бесідах, сторінці «Академічна доброчесність» на сайті бібліотеки, заняттях зі студентами першого курсу стаціонарної форми навчання «Основи інформаційної культури». Інформаційні заходи, лекції для студентів старших курсів проводилися з акцентом на академічне письмо, що є складовою академічної доброчесності. Зверталася увага на правила цитування, оформлення посилань та списку використаних джерел. Працівники бібліотеки надавали консультації викладачам з проблем академічного письма. За звітний період надано 16 консультацій.

Упродовж року здійснювалось оновлення ресурсу «Академічна доброчесність» на сайті бібліотеки, який містить нормативно-правову базу, книги, методичні матеріали та статті з даного питання. Здійснено редагування розділу «Як оформити список літератури», який містить національні стандарти, правила та приклади оформлення бібліографічної інформації, міжнародні стилі цитування та посилання, бібліографічні менеджери та генератори посилань.

Для співробітників бібліотеки підготовлено та проведено інформаційний огляд «Академічні традиції та виклики сучасності».

Інформаційна культура користувачів

За звітний період зі студентами першого курсу стаціонарної форми навчання проведено 92 заняття з основ інформаційної культури (46 теоретичних та 46 практичних). Теоретичні заняття відбувались у формі лекцій з використанням слайдів, практичні – з використанням комп'ютерів та смартфонів. Акцентовано увагу на презентаціях, які розміщено на сайті бібліотеки у розділі «На допомогу першокурснику»: «Ресурси та сервіси бібліотеки» та БД «Електронний каталог». Вони містять основні відомості про НБ ХНУ та віртуальну систему обслуговування, яка дозволяє використовувати електронні ресурси у віддаленому режимі, зокрема й під час дистанційного навчання.

Протягом року сектором НТД спільно з викладачами проведено 8 занять зі стандартизації (4 теоретичних та 4 практичних) та інформаційно-патентного пошуку.

На сторінку вебсайту бібліотеки «Радимо прочитати» підготовлено 12 бібліографічних оглядів нової української та світової літератури.

Інформація щодо проведених заходів представлена на сайті бібліотеки в рубриці «Новини, події» та в соціальній мережі «Фейсбук».

Комплектування та облік фонду

У звітному році робота бібліотек була спрямована на вивчення потреб та запитів користувачів з метою подальшого комплектування. Усі бібліотеки проводили моніторинг книгозабезпеченості. Джерелами комплектування фондів були видавництва й книготорговельні організації, товариства, обласний центр з розподілу підручників.

Фінансування на придбання книг та передплату періодичних видань, як порівняти

з минулим роком, зменшилося на 52,6 %. Через воєнний стан бібліотеки ХНУ, ЗВО «ПДУ», ХГПА не змогли поповнити фонди згідно з кошторисами, затвердженими університетами. На 2247 примірників зменшилася кількість подарованих книг. Загалом за рік фонди бібліотек об'єднання поповнилися на 15588 прим. друкованих та 3455 мережових локальних документів.

Бібліотека ХГПА

Комплектування бібліотечного фонду здійснювалося на основі вивчення тематики наукової та навчально-виховної діяльності академії. Через недостатнє фінансування процес комплектування протягом останніх років характеризується зменшенням нових надходжень. За 2022 рік до фонду бібліотеки надійшло 934 примірники, 639 назв.

Поповнення книжкового фонду у звітному році відбувалося через джерела: дари, благодійництво, громадські організації, книгообмін між навчальними закладами, редакційний відділ ХГПА, кафедри ХГПА, інші (заміна загублених). Кількість отриманих книг у результаті проведення акції «Подаруй бібліотеці книгу» становить 96 примірників, тоді як попереднього року - 542.

Продовжувалося комплектування фонду раритетів. Фонд рідкісних та цінних видань поповнився на 11 одиниць та становить 44 примірники.

Усі нові надходження обліковувались в сумарній та інвентарній книгах.

Бібліотека комплектує фонди галузевої літератури, що знаходяться на кафедрах академії. Це, зокрема, інформаційно-методичний центр «Lingvo», де сконцентрована іноземна література, інформаційно-методичні центри «Педагогіки та психології» та «Дошкільного виховання» з відповідно сформованими галузевими фондами книг, брошур та періодичних видань.

З 2005 року бібліотека співпрацює з Науково-методичним центром вищої освіти, який виділяє резерв науково-методичних посібників, тож бібліотека має можливість доукомплектувати книжкові фонди.

НБ ХУУП

Комплектування фонду здійснювалося через видавництва «Право», «Дакор», ЦУЛ та «Олді-плюс». Фонд бібліотеки комплектувався відповідно до профілю університету.

У 2022 році бібліотека використала на придбання книг та передплату періодичних видань 43928 грн, за які придбано 138 примірників друкованих джерел, з них 57 книг, 79 журналів, 2 річних комплекти газет.

Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2023 року.

Усі нові надходження пройшли облік (у програмі «Філін» - розділи «Бібліотечний фонд» та «Інвентарна книга»), наукову та технічну обробку, штрихкодування.

На основі програмного забезпечення «Філін» систематично проводився аналіз книгозабезпеченості навчального процесу.

Бібліотека ХКТЕІ

Комплектування здійснювалось через провідні видавництва та книготорговельні організації України, «Просвіта», «Ліра-К», «Освіта України», «Проскурівкнига», «Кондор», «Олді-плюс».

Проведено аналіз стану книгозабезпеченості навчального процесу підручниками та навчальними посібниками.

За рік фонд бібліотеки поповнився на 315 прим. (у 2021 р. - 328 прим.) документів, 104 примірники книг – це дарчі видання. Всі нові надходження пройшли наукову та технічну обробку, штрихкодування.

Інвентарна та сумарна книги велись в автоматизованому режимі.
Оформлена передплата періодичних видань на I півріччя 2023 року.

Бібліотека КПНУ

Протягом року фонд бібліотеки поповнювався через придбання навчальних видань видавництва ТОВ «ЯкабуТрейд», передачу з редакційно-видавничого відділу університету та акцію «Подаруй бібліотеці книгу!». Дарувальниками стали автори, організації, науково-педагогічні працівники ЗВО з канадської діаспори. Передали безоплатно твори друку Національний музей «Меморіал жертв Голодомору», видавництво «Букрек», Івано-Франківська обласна рада, «Академперіодика НАН України», НБ Ужгородського національного університету та НБ ЛНУ імені Івана Франка (з обмінних фондів).

На 1.01.2023 року фонд бібліотеки нараховує – 1 025 507 примірників друкованих документів. Фонд бібліотеки університету – 968 410 документів, кафедра військової підготовки – 57 097 прим.

Протягом року бібліотеку доукомплектовано на 1782 примірники (1219 назв), з них книг – 1 382 прим., електронних документів – 72, 124 автореферати дисертацій та 1 дисертація, 136 – примірників журналів та 67 комплектів газет.

з/п		2022 р.	2021 р.	2020 р.
1.	Фонд бібліотеки (друкованих видань)	1 025 507	1 031 156	1 099 504
	фонд бібліотеки університету	968 410	974 059	977 795
	фонд кафедри військової підготовки	57 097	57 097	121 709
2.	Надходження до фонду	1 782	3 975	4 054
	придбано	19	127	107
	надійшло з редакційно-видавничого відділу	232	280	495
	подаровано	777	2 132	1 698
	заміна загублених книг	422	921	788
3.	Списання літератури	7 431	7 711	3 392
	втрачена користувачами	410	911	773
	зношена	505	884	750
	застаріла за змістом	6 516	5 916	1 869

Таблиця 3. Рух документів у фонді (комплектування)

За кошти університету придбано 19 документів на суму 3821,00 грн. З редакційно-видавничого відділу до бібліотеки надійшло 232 примірники, з них друкованих - 160 на суму 11955,00 грн. та 72 електронних документи на суму 29472, 00 грн., подаровано 777 документів на суму 61048,00 грн. Заміна загублених книг склала 422 примірники на суму 28854,00 грн.

Завдяки акції «Подаруй бібліотеці книгу!» протягом року фонд бібліотеки поповнювався дарчою літературою. Активну участь в акції взяли ректор та науково-педагогічні працівники університету, а саме: Копилов С. А. подарував 113 прим. на суму 7 358,00 грн., Захар'єв В. А. – 54 прим. на суму 2 900,00 грн., Ящишина І. В.– 42 прим. на суму 2565 грн., Дубінський В. А. – 37 прим. на суму 2 800,00 грн., Стасюк І. І. – 35 прим. на суму 2 530,00 грн., Завальнюк О. М. – 28 прим. на суму 1 114,00 грн.

Науково-педагогічними працівниками подаровано:

- кафедра музичного мистецтва – 21 прим. на суму 1 700,00 грн. ;
- кафедра фізичної реабілітації та медико-біологічних основ фізичного виховання – 11 прим. на суму 1 420,00 грн.;
- кафедра біології та методики викладання – 5 прим. на суму 350,00 грн.

Проведений моніторинг книгозабезпечення 18 ОПП першого (бакалаврського) рівня:

- 017 Фізична культура і спорт. Тренер з видів спорту
- 051 Економіка. Економіка підприємства
- 106 Географія. Географія
- 014 Середня освіта (Фізика), (Фізика, інформатика)
- 014 Середня освіта (Математика), (Математика, інформатика)
- 071 Облік і оподаткування. Облік і оподаткування
- 014 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)
- 014 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література)
- 014 Середня освіта (Фізична культура)
- 014 Середня освіта (Українська мова і література)
- 016 Спеціальна освіта. Спеціальна освіта (Логопедія)
- 016 Спеціальна освіта. Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)
- 035 Філологія. Українська мова і література
- 227 Фізична терапія, ерготерапія. Фізична реабілітація
- 061 Журналістика. Журналістика
- 053 Психологія. Практична психологія
- 053 Психологія. Психологія
- 101 Екологія. Екологія.

9 ОПП другого (магістерського) рівнів вищої освіти

- 017 Фізична культура і спорт. Тренер з видів спорту
- 016 Спеціальна освіта. Спеціальна освіта (Логопедія)
- 016 Спеціальна освіта. Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка)
- 014 Середня освіта (Англійська мова і зарубіжна література)
- 014 Середня освіта (Німецька мова і зарубіжна література)
- 051 Економіка. Економіка підприємства
- 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
- 014 Середня освіта (Фізика), (Фізика, інформатика)
- 014 Середня освіта (Українська мова і література)

та 1 ОП рівня доктор філософії – 091 Біологія. Біологія.

Проведено моніторинг книгозабезпечення бакалаврського та магістерського рівнів, який виявив, що усі навчальні дисципліни спеціальностей, які підлягали акредитації у 2022-2023 н. р., становлять 100% книгозабезпеченість. Забезпеченість окремих дисциплін підвищується за рахунок скачування електронних варіантів підручників (books.kpdu.kp.km.ua).

Протягом звітного року проведено списання літератури у кількості 7431 примірник на суму 21974,00 грн., з них: втраченої користувачами – 410 примірників на суму 9456,00 грн., зношеної 505 примірників документів на суму 489,00 грн., застарілої за змістом - 6516 прим., на суму 12028,00 грн.

НБ ЗВО «ПДУ»

Вагомим джерелом поповнення книжкового фонду є отримання літератури в дар. Більшу частину нових надходжень становить література, подарована вченими університету, викладачами та приватними особами. У рамках акції «Подаруй бібліотеці книгу» отримано 389 примірників (284 назви) видань.

За безоплатним книгообміном у 2022 р. отримано 3 примірники (3 назви) документів із Миколаївського національного аграрного університету, Одеського

державного аграрного університету (у відповідь надіслано 5 примірників (5 назв)).

У 2022 році бібліотека отримала в дар від Національного музею Голодомору-геноциду та Інституту досліджень Голодомору 28 примірників змістовних, фундаментальних видань на тему голодоморів в Україні, історичного аналізу геноциду української нації, шляхів нашого історичного майбутнього.

На жаль, у 2022 р. з науково-методичного центру «Агроосвіта» не отримано жодного примірника видань. У попередніх роках бібліотека отримувала наукові праці зарубіжних університетів Польщі, Хорватії, Мексики. У звітному році не отримано жодного видання.

У межах виділених коштів по передплаті періодичних видань отримано 177 примірників (27 назв періодичних видань). Із них – 20 назв журналів (120 примірників) та 57 комплектів (7 назв) газет.

Усього в 2022 році отримано 589 примірників (на рівні минулого року), а це 332 назви видань на загальну суму 29130,62 грн.

Фонд рідкісних та цінних видань налічує 855 примірників (645 назв) документів. На постійній основі проводиться презентаційна робота з цінними та рідкісними виданнями з метою привертання уваги науковців до фонду бібліотеки. У 2022 р. фонд поповнився 5-ма виданнями:

1. Иллюстрированная классификация главнейших сортов луговых трав с кратким описанием каждой травы в отдельности/ сост. А.Ю. Лашкарев. -1 - е изд. -С. – Петербург, 1898. - Вып.2 (18 литографических таблиц). - 20с.
2. Настольная книга русского земледельца / По общему плану и под редакцией П.Н. Соковнина. - С. - Петербург: Книгоиздательство «Сельского вестника», 1910. - 454с.
3. Стоимость производства главнейших хлебов в 1916 году: статистические сведения по материалам, полученным от хозяев. - Петроград: Екатерининская типография, 1917. - 307с.
4. Шалаев В. Ф. Методика преподавания естествознания: учебник для учит. инс. – тов. / В.Ф. Шалаев.-М.: Госуд. Учеб. – педаг. изд. - во, 1946. - 207с.
5. Шмидт П. Ю. Организм и среда: о соотношениях организма с механическими , физическими и химическими условиями среды./ П.Ю. Шмидт. - Л.:Госуд. изд. - во, 1925.- 144с.

На допомогу процесу комплектування фонду ведуться картотеки: «Поточного комплектування», «Незадоволеного запиту», «Доукомплектування», «Обліку навчальних програм», «Реєстрації періодики», «Обліку документообміну» та «Безоплатний книгообмін». Систематично поповнювався електронний варіант картотеки обліку підручників «Книгозабезпеченість навчального процесу».

НБ ХНУ

У звітному році до бібліотеки з різних джерел комплектування надійшло 11938 примірників документів. На 1.01.2023 р. згідно з Книгою сумарного обліку бібліотечного фонду НБ ХНУ традиційний фонд нараховує 549862 видання.

Кількісні показники фонду за типами, видами, мовами залишилися майже на рівні минулого року: навчальна – 53 % від загального фонду, наукова – 30,3%, українською мовою – 31,7 % фонду.

Серед основних джерел комплектування фонду у звітному році – видавничий центр університету (406 прим.); маркетинговий відділ університету (11350 прим.); дарчі примірники (83). Документів державною мовою у фонд бібліотеки надійшло 10141 примірник, що становить 84,9 % від загальної кількості отриманих документів, іноземними мовами – 1797 примірників (15,1% від усіх надходжень).

Через введення воєнного стану в Україні з 24.02.2022р. було перервано роботу з надання послуг поштового зв'язку, про що свідчить лист від АТ «УКРПОШТА», оскільки більшість редакцій, видавництв та друкарень територіально розташовані у зоні бойових дій. З 29-ти назв передплачених періодичних видань надійшло 24 назви друкованих видань та 4 назви, які було замінено PDF-версіями, до журналу «Міжнародний туризм» надано онлайн-доступ. Передплата періодичних видань на 2-ге півріччя 2022 року та на 1-ше півріччя 2023 року не проводилась.

На основі БД «Книгозабезпеченість» гарантам з 13-ти кафедр надані довідки щодо інформаційного забезпечення навчальних дисциплін у зв'язку з підготовкою документів до проведення акредитації та ліцензування.

З метою популяризації нових надходжень на вебсайті НБ представлено 125 анотацій наукових та навчальних видань.

Облік усіх нових надходжень (книг, брошур, методичної літератури, неопублікованих матеріалів, аудіо, відеопродукції) здійснювався впродовж року в БД «Інвентарна книга», сумарний облік документів – у «Книзі сумарного обліку бібліотечного фонду НБ ХНУ», індивідуальний облік періодичних видань – в електронному каталозі періодичних видань.

Інвентарний облік електронних видань здійснювався в БД «Інвентарна книга» (вид документа – «електронна книга»), сумарний облік – у зошиті «Електронна бібліотека. Сумарний облік електронних видань».

Ресурсна база мережних локальних документів поповнилася на 2246 назв. Загальна кількість власних ресурсів бібліотеки на 1.01.2023 р. нараховує 574074 документів.

Електронна бібліотека

На 1.01.2023 року БД «Електронна бібліотека університету» містить 11713 документів, зокрема 443 номери періодичних видань (наукові журнали «Вісник ХНУ», «Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах», «Проблеми трибології», «Актуальні проблеми гуманітарних та природничих наук»).

Кількість електронних видань, переданих до ЕБ редакційно-видавничим центром ХНУ (з 2013 року тільки в електронному варіанті), збільшилася на 93 та на 1.01.2023 р. налічується 800 одиниць.

Навчальна література становить 62,9 % від усього фонду ЕБ, а наукова – 29,8%. Фонд українською мовою нараховує 8187 документів, а це 69,8% від загального фонду електронної бібліотеки.

За рік БД ЕБ збільшилася на 443 електронні документи, з яких: 43 – періодичні видання, 379 – книги і методичні вказівки, 21 – дисертації та автореферати.

Серед основних джерел наповнення ЕБ – повнотекстові версії книг та методичних посібників, переданих з редакційно-видавничого центру ХНУ, інших навчальних закладів у рамках договорів про корпоративну співпрацю. За рік співробітниками сектора електронної бібліотеки на замовлення викладачів та працівників відділів обслуговування відскановано 10 книг, що становить 3079 сторінок.

З метою збереження інформації постійно створювалися резервні копії всіх документів, що вносяться до БД «Електронна бібліотека університету».

Програмістом бібліотеки створено корегуючий модуль для редагування БД «Електронна бібліотека». Модуль дає можливість здійснювати редагування записів у віддаленому режимі, зокрема, додавати до записів відсутню інформацію (рік видання, мова видання), а також вилучати застарілі документи або обмежувати доступ до видань університету, які втратили свою актуальність, але мають статус краєзнавчого видання. Загалом відредаговано 4000 записів.

Інституційний репозитарій

У 2022 році продовжено роботу з розвитку репозитарію. Упродовж року здійснювалося:

- розміщення матеріалів дослідників за їхнім дорученням, статей викладачів з журналів ХНУ;
- консультування викладачів;
- популяризація репозитарію серед студентів на заняттях та інформаційних заходах;
- планове редагування рубрикатора репозитарію – розділів УДК.

За рік заархівовано 1803 документи: 1195 – бібліотекою, 608 – кафедрами навчального закладу. Станом на 1.01.2023 року інституційний репозитарій ХНУ налічує 12499 документів, з яких українською мовою – 10935 (87,4%).

На правах адміністратора здійснювали перевірку заархівованих викладачами матеріалів (коректність введення метаданих, виправлення помилок).

Організація і збереження фонду

З метою підвищення ефективності використання фонду й виявлення застарілої літератури та такої, що мало використовується, проводилися його вивчення та аналіз обертаності. За результатами аналізу певні частини фонду переміщено, виявлені видання, що потребують палітурних та ремонтних робіт. У трьох бібліотеках об'єднання (ХНУ, КПНУ, ПДАТУ) організовано обмінні фонди. Загальна кількість видань в обмінних фондах цих бібліотек – 12596 примірників. Загальний книжковий фонд бібліотек об'єднання становить 2130644 примірники.

З метою збереження бібліотечного фонду здійснено переоблік фондів згідно з планом інвентаризації двох підрозділів бібліотеки КПНУ: центрального абонементу і читального залу природничо-економічного факультету (літератури економічного спрямування). За рік бібліотеками об'єднання вилучено 19846 примірників застарілих та зношених книг (найбільше вибуло з фонду бібліотеки ХНУ – 11221 прим., не вилучено жодного примірника з фондів бібліотек ХУУП та ХКТЕІ). Відповідно до чинних нормативних актів проводились інвентаризації фондів книгозбірень та санітарні дні.

НБ ХНУ

Інвентаризація фонду проводилася згідно з Планом перевірки бібліотечних фондів на 2017-2026 рр. (затверджений методичною радою бібліотеки №1 від 13.02.2017), Наказом ректора № 219 від 29.12.2016 р. «Про організацію проведення інвентаризації бібліотечних фондів» та Розпорядженням по бібліотеці №1 від 27.01.2022 р.

Здійснено перевірку фонду абонементу молодших курсів відділу обслуговування (розділи УДК: 501-621.6, усього перевірено 69655 прим.). Складено 1 акт про перевірку 69655 документів, що становить 12,6 % від загального книжкового фонду бібліотеки. За результатами перевірки усіх видань розбіжностей з обліковими документами бібліотеки не виявлено. Відібрано для списання 208 фізично зношених примірників.

За звітний період сформовано 11 актів на списання, з бібліотечного фонду вилучено 11221 примірник застарілих та зношених документів.

Продовжувалося формування фонду цінних і рідкісних видань та фонду краєзнавчої літератури. На початок року фонд РЦВ нараховує 487 примірників. Фонд краєзнавчої літератури нараховує 1750 назв і становить 36682 примірники книг та брошур.

Отримано нових і передано в структурні підрозділи 1112 документів, що на 30,3 % більше, ніж у минулому році.

З метою підвищення якості зберігання кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти за наказом ректора у звітному році до бібліотеки передано 3358 прим. (за 2018-2022 рр.) кваліфікаційних робіт здобувачів вищої освіти на тимчасове зберігання.

Працівниками бібліотеки проведена значна за обсягом робота з підготовки місця для зберігання кваліфікаційних робіт. Для цього було переміщено 15219 прим. періодичних видань і звільнено 50 стелажів (300 полиць) на першому поверсі книгосховища, де і розміщено архів кваліфікаційних робіт. Для обліку дипломних робіт заведено «Книгу сумарного обліку архівного фонду кваліфікаційних робіт». Забезпечені належні умови зберігання відповідно до вимог «Положення про умови зберігання документів Національного архівного фонду». Починаючи з вересня 2022 року, випускними кафедрами передано до наукової бібліотеки 86 примірників рукописів кваліфікаційних робіт після їх захисту. На кінець 2022 року архівний фонд становить 3444 прим.

У звітному році фонд кафедральних бібліотек зменшився на 33 прим. і загалом нараховує 2647 примірників.

За рік з обмінного фонду бібліотеки списано 343 прим. застарілих видань та документів російською мовою, 7 примірників передано до наукової бібліотеки Львівського державного університету ім. І. Франка. На кінець звітного року обмінний фонд становить 797 документів.

Проводився поточний ремонт фонду.

Система каталогів бібліотек

Упродовж звітного періоду проводилася робота з упорядкування і поповнення бібліотечних каталогів і картотек: читацьких та службових. Усі бібліотеки об'єднання ведуть електронні каталоги. Загальний обсяг записів в ЕК бібліотек об'єднання становить 1072405. Продовжувалася робота з ретроконверсії каталогів, фондів та наповнення Зведеного електронного каталогу (ЗВЕК) бібліотек Хмельницької області, який за рік збільшився на 3932 записи та станом на 1.01.2023 року містить 373708 записів.

Здійснювалася планова редакція СК з метою оновлення тексту рубрик, введення нових термінів, розмежування складових рубрик. Проводився моніторинг використання довідково-пошукового апарату бібліотек користувачами. Здійснювалася індексація творів друку, зокрема й дистанційно (бібліотеки ХНУ, КПНУ).

Бібліотека ХГПА

За рік опрацьовано 934 книги (639 назв).

У бібліотеці ведуться алфавітний та систематичний карткові каталоги. Упродовж року проводилося наповнення, поточне редагування, заміна роздільників каталогів та картотек.

Загальний обсяг електронного каталогу – 50091 запис, за рік введено 1594 записи. Кількість звернень до ЕК бібліотеки – 4680.

НБ ХУУП

Велася постійна робота з редагування та поповнення алфавітного, систематичного, електронного каталогів та картотек: СКС, краєзнавча, «Закони України», «Праці викладачів ХУУП імені Леоніда Юзькова», «НАТО: що дав світові Альянс», «Децентралізація публічної влади в Україні», дисертацій та авторефератів. В ЕК поповнювались окремі БД – «Дисертації», «Програмно-методичне забезпечення навчальних дисциплін».

За звітний період було вліто 500 карток: в абетковий каталог 140 карток, у систематичний каталог – 360.

Електронний каталог має одну зведену базу даних, що містить описи книг, статей з періодичних видань. За рік БД поповнилася на 500 бібліографічних записів і становить 35100.

Продовжувалося введення аналітичних описів в ЕК.

Бібліотека ХКТЕІ

Упродовж року новими записами поповнювались електронна картотека періодичних видань та статей періодичних видань. Проводилося редагування записів електронного каталогу та картотек, вилучення записів відповідно до актів списання.

До електронного каталогу внесено 1506 бібліографічних описів, загалом ЕК містить 96930 записів.

Бібліотека КПНУ

Обсяг ЕК на 31.12.2022 року становить 314509 бібліографічних записів. Електронний каталог протягом року збільшився на 5040 записів.

Продовжувався аналітичний опис періодичних видань, книг і збірників наукових праць - у програмі «УФД/Бібліотека». Газетний матеріал опрацьовувався частково в традиційному режимі, частково – в автоматизованому. Поповнювалися каталоги, картотека газетних і журнальних статей та тематичні картотеки, редагувалися відділи систематичного каталогу, картотек, вилучалися застарілі матеріали, поновлювалися зношені роздільники, вводилися нові рубрики, підрубрики. За рік в ЕК внесено 3028 аналітичних описів. Загалом БД аналітичних бібліографічних описів нараховує 76619 статей.

Упродовж року здійснювалося редагування занесених до ЕК бібліографічних записів. Постійно поповнювалися новими матеріалами картотеки: «Красназнавча картотека», «Рідкісні та цінні видання», «Творчий доробок бібліотеки», «Читачі», «Праці викладачів», «Моніторинг книгозабезпечення», «Ресурси відкритого доступу», «Періодичні видання», «Нові надходження літератури», «Повнотекстова БД», «Статті періодичних видань», «Статті наукових збірників», «Дисертації», «Автореферати дисертацій», «Випускні кваліфікаційні роботи», «Репозитарій» тощо. Заіндексовано 4107 документів за таблицями УДК.

У звітному році значна увага приділялася формуванню і наповненню «Зведеного електронного каталогу бібліотек вищих навчальних закладів Хмельницької області» (ЗвЕК), до якого впродовж 2022 року передано 838 каталожних бібліографічних записів. Наразі у ЗвЕК 51987 записів, переданих бібліотекою КПНУ.

НБ ЗВО «ПДУ»

Довідково-бібліографічний апарат бібліотеки представлений систематичним, алфавітним, топографічним каталогами та системою картотек: читацьких інтересів (непрофільних тем), красназнавчою, на допомогу дипломнику, персоналії, систематичною картотекою статей, художньої періодики, статей співробітників університету, картотекою авторефератів дисертацій НБ ПДАТУ, дисертаційного фонду НБ ПДАТУ, фонду рідкісних і цінних видань. Велась постійна робота з редагування та наповнення каталогів і картотек.

До ЕК за рік внесено 169 записів. Загальна кількість бібліографічних записів в ЕК становить 126276. За рік проіндексовано 331 видання за УДК.

Алфавітний каталог за рік поповнився на 302 картки (БО). У процесі редакції АК були опрацьовані каталожні ящики № 74 – 77 (3100 карток); вилучено подвійних описів - 80, замінено роздільників - 39, перенесено номерів - 101.

Усього на 01.12.2022 року АК налічує 133323 картки (враховуючи нові надходження та рекомплектування).

Систематичний каталог поповнився на 286 карток. У процесі редагування

опрацьовано 3613 карток. При перегляді розділів перевірялась відповідність знаходження (БО), відповідність формулювання рубрик згідно з таблицями класифікації УДК; замінено застарілі роздільники на нові (172). Загалом станом на 01.12.202 року систематичний каталог нараховує 142104 картки. Відповідні зміни в кількісному складі відображені в паспорті СК.

При поточному редагуванні систематичного каталогу більш детально відредаговані відділи 634 «Садівництво в цілому. Плодівництво»; 635 «Овочівництво та декоративне садівництво»; 635.9 «Декоративні рослини. Декоративне садівництво»; 636 «Загальні питання тваринництва. Розведення тварин і птахів. Скотарство».

Зміни внесені в СК: замінено, розширено та деталізовано 40 рубрик. Картотека книгозабезпеченості (функціонує в бібліотеці в картковому та електронному варіантах) поповнилася на 43 картки. Упродовж року в процесі редагування перевірено картки (БО) на предмет правильного розташування в межах предметів факультету ветеринарної медицини 25 роздільників. Переміщено в межах дисциплін 50 карток.

Обсяг «Картотеки навчальних програм» не збільшився, оскільки не надійшло жодної навчальної програми. Систематично вели «Картотеку періодичних видань», де реєстрували нові періодичні надходження.

Систематизація нових надходжень здійснювалася відповідно до таблиць УДК (К., 2000). Використовувалися також «Отраслевые рабочие таблицы УДК по сельскому хозяйству и смежным отраслям» (М., 1985). Здійснено аналітичні описи усіх періодичних видань та наукових збірників. АПП поповнився новими предметними рубриками.

Протягом звітного року проводилася робота з постійними картотеками:

- Книгозабезпеченість навчальною літературою
- Архів картотеки «Книгозабезпеченість навчальною літературою»
- Періодичні видання
- Нові надходження літератури
- Навчальні програми
- Алфавітно-предметний покажчик
- Документообіг
- Іноземні видання
- Дисертації
- Архів картотеки періодичних видань.

НБ ХНУ

Протягом року в бібліотеці велися 4 каталоги: Алфавітний службовий (АСК), Нумераційний ДСТУ, Електронний каталог (ЕК), Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області.

Карткові каталоги поповнювалися новими надходженнями. За рік у Алфавітний службовий каталог додано 335 карток, відредаговано 876 карток. Згідно з 11-ма актами на списані документи зроблено 11221 відмітку про списані документи у Алфавітному службовому каталозі та інвентарних книгах.

В ЕК введено 4327 назв видань усіх видів, враховуючи статті та періодичні видання. Оскільки електронний каталог – найважливіша і найбільш рухома частина довідково-бібліографічного апарату, яка потребує постійного удосконалення, проводилася робота з його редагування. Працівники бібліотеки здійснювали поточне редагування аналітичних записів у зв'язку із відкриттям нових рубрик ЕК та одночасним виправленням орфографічних помилок, а також планові вибіркові перевірки аналітичних описів. У результаті відредаговано 12701 запис. За актами списання періодичних видань з електронного каталогу вилучено 4730 назв. Сектором електронної бібліотеки в БД «Електронний каталог» введено 210 нових записів електронних документів та

відредаговано 718 записів.

Тематичний рубрикатор ЕК за звітний період поповнився на 66 нових записів. Новим документам присвоєно 12980 тематичних рубрик до бібопису документів. Здійснювалася поточна редакція рубрик тематичного каталогу на їх відповідність навчальним дисциплінам та змісту документа. На 1.01.2023 року тематичний рубрикатор налічує 123261 рубрику.

У рамках проєкту «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області» оброблено та додано в БД бібліографічні записи:

- бібліотека Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії – 624 записи;
- бібліотека Хмельницького торговельно-економічного інституту – 86 записів (після конвертації файлу формату «txt» у формат «xml»);
- бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка – 718 записів;
- Наукова бібліотека Хмельницького національного університету – 305 записів;
- Хмельницька обласна бібліотека для юнацтва – 1842 записи;
- Хмельницька обласна бібліотека для дітей ім. Т.Г. Шевченка – 2204 записи.

Загалом БД «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області» збільшилася на 5779 записів та станом на 1.01.2023 року містить 373708.

За рік засистематизовано 260 нових документів, із них – 130 назв книг та 130 назв статей. ДПА систематизатора удосконалювався через поповнення електронного варіанта АПП (відредаговано 8 рубрик). На кінець звітнього року БД нараховує 91493 рубрики.

Науково-дослідна та науково-методична робота. Підвищення кваліфікації

Метою науково-методичної роботи бібліотек ЗВО Хмельницької області є забезпечення всіх напрямів, форм, методів бібліотечної роботи відповідними рішеннями і рекомендаціями, впровадження інноваційних змін, підвищення кваліфікації працівників, розвиток творчого мислення і професіоналізму бібліотекарів. Працівники книгозбірень методичного об'єднання брали активну участь у роботі науково-практичної конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку» (в режимі онлайн).

Бібліотеки об'єднання проводили роботу з наповнення зведеної БД «Науковці Хмельниччини» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_bibliograf_php/page_lib.php); БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» (http://lib.khnu.km.ua/asp/php_vnz_gz/page_lib.php)

Бібліотеки ХГПА, ХУУП та ХКТЕІ відвідували заняття з підвищення кваліфікації, які проводила НБ ХНУ у застосунку ZOOM.

Бібліотека ХГПА

Упродовж року для фахівців книгозбірні проводились огляди спеціальних видань з бібліотечної справи, бібліографічних покажчиків, надходжень художньої та навчальної літератури. Працівниками вивчались регламентуючі документи, посадові інструкції. Надавалася допомога лаборантам кафедр академії з питань організації бібліотечної роботи. Оновлено посадові інструкції працівників бібліотеки.

Підвищення кваліфікації бібліотечних працівників:

№ п/п	Назва бібліотечного огляду	Час проведення
1	Роль творчого потенціалу молодих спеціалістів у формуванні гідного іміджу бібліотеки академії	лютий

3	Робота з книжковим фондом (збереження та порядок списання БФ, критерії відбору літератури на списання)	квітень
4	До Всеукраїнського дня бібліотек «Люди справ книжкових»	вересень
5	Організаційне обговорення виконання плану роботи бібліотеки на 2023 рік	листопад

Працівники бібліотеки брали участь у:

- заняттях Антишколи українських бібліотекарів, які проводила Секція університетських бібліотек ВГО УБА:
 - «Від дослідження. Для дослідження. Про дослідження»
 - «Інформаційна грамотність»
- Всеукраїнському науково-практичному семінарі «Інформаційні ресурси освітянських бібліотек у розвитку цифрової освіти, педагогіки в умовах воєнного стану» (онлайн);
- Всеукраїнській науково-практичній конференції «Сімнадцяті педагогічні читання пам'яті М.М. Дарманського: організація освітнього процесу в сучасних умовах».

НБ ХУУП

Продовжувалося навчання працівників бібліотеки комп'ютерної грамотності та пошуку в мережі Інтернет. Проведено для фахівців бібліотеки навчальний семінар «Наукометрична діяльність бібліотеки ХУУП». Упродовж року працівники брали участь у двох серіях вебінарів про ресурси платформи Web of Science від компанії Clarivate Analytics, а також підвищували свій професійний рівень шляхом перегляду фахової періодики.

Бібліотека ХКТЕІ

Науково-методична робота бібліотеки була спрямована на аналізування основних напрямів діяльності з метою поліпшення роботи книгозбірні. Здійснено аналіз звітно-планової документації, на засіданні адміністративної ради інституту розглядалися питання вдосконалення окремих напрямів діяльності бібліотеки. З метою оновлення власної нормативної бази протягом року вивчалися документи, що регламентують бібліотечну та освітню діяльність.

У рамках підвищення кваліфікації працівників бібліотеки:

- вивчали передовий досвід вітчизняних та зарубіжних бібліотек;
- систематично проводили огляди фахової літератури;
- брали участь у бібліотечних форумах, вебінарах;
- підвищували фаховий рівень через самоосвіту.

Бібліотека КПНУ

Науково-дослідна робота здійснювалася за напрямками:

- дослідження історії бібліотечної справи;
- бібліотечне краєзнавство;
- вивчення, узагальнення та впровадження кращого досвіду роботи в діяльність підрозділів бібліотеки;
- удосконалення процесу формування і використання електронного

інформаційного ресурсу;

– удосконалення форм і методів бібліографічного обслуговування.

Протягом звітного року проведено:

3 методичних ради бібліотеки

№ з/п	Питання	Терміни	Виконавець
I.	1. Оновлення «Авторського договору про передачу невиключних прав на використання творів»	27.01.2022 р.	Климчук Л. В.
	2. Про затвердження плану роботи бібліотеки на 2023 рік		Резнічук Л. В.
II.	1. Робота обмінного фонду бібліотеки Кам'янець-Подільського національного університету ім. І. Огієнка	12.04.2022 р.	Бесарабчук Л.В.
	2. Нормативна база щодо роботи з обмінним фондом		Кушнір І. І.
III.	1. Моніторинг сучасних нормативних документів у бібліотечній сфері та нормативних документів бібліотеки	26.10.2022 р.	Климчук Л. В.
	2. Розкриття ресурсу бібліотеки за допомогою науково-допоміжного апарату.		Кушнір І. І.

4 координаційних наради

№ з/п	Питання	Терміни	Виконавець
I.	1. Підсумки роботи бібліотеки університету за 2021 р.	23.02. 2022 р.	Климчук Л. В.
	2. Підсумки акції «Подаруй бібліотеці книгу!»		Кушнір І. І.
	3. План роботи бібліотеки на 2022 рік		Резнічук Л. В.
II.	1. Про результати інвентаризації фонду центрального абонементу	04.05.2022 р.	Кушнір І. І.
	2. Внесення змін та затвердження «Інструкції про організацію та порядок обміну, перерозподілу і розповсюдження документів серед бібліотек України через систему обмінних фондів»		Бесарабчук Л.В.
	3. Аналіз виконання плану роботи бібліотеки КПНУ у 2022 році		Резнічук Л. В.
III.	1. Результати інвентаризації фонду читального залу природничо-економічного факультету	19.07 2022 р.	Кушнір І. І.
	2. Підсумки роботи бібліотеки КПНУ у першому півріччі 2022 року		Резнічук Л. В.
	3.Робота підрозділів бібліотеки з боржниками		Керівники підрозділів

IV.	1. Готовність структурних підрозділів бібліотеки до нового навчального року (за результатами огляду)	25.10.2022 р.	Резнічук Л. В.
	2. Основні заходи бібліотеки на I-й семестр 2022-2023 навчального року		Климчук Л. В.

Протягом року проводилась робота з редагування методичних матеріалів, готувалися довідки про роботу бібліотеки, формувалися методичні рекомендації з питань бібліотечної роботи та планово-звітна документація, надавалася методична допомога в проведенні просвітницьких заходів.

Підвищення кваліфікації працівників бібліотеки спрямовувалося на удосконалення професійної майстерності, самоосвіту, опанування сучасними інформаційними технологіями. У 2022 році для бібліотекарів організовано:

2 засідання Школи передового бібліотечного досвіду з проблем наукового дослідництва:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Робота з електронним читацьким формуляром	17.04. 2022 р.	Кунцевич А. В.
2.	Методика планування та звітності: зміни та доповнення	30.11.2022 р.	Резнічук Л. В.

2 заняття професійного лекторію:

№ з/п	Назва заняття	Термін	Виконавець
1.	Методика створення буктрейлерів	21.02.2022 р.	Пагор О. Ю.
2.	Інформаційний огляд матеріалів фахової періодики	05.05.2022 р.	Гайшук Г. В.

У жовтні 2022 року проведено соціологічне дослідження «Академічна доброчесність очима учасників освітнього процесу». Опитування було доступне в онлайн-режимі через сайт бібліотеки.

Мета дослідження: визначення рівня обізнаності учасників освітнього процесу з документами, що регулюють академічну доброчесність.

Завдання дослідження: удосконалення системи впровадження принципів академічної доброчесності. Метод дослідження: анкетне опитування.

Була розроблена анкета з 12 питань, відповіді на які допомогли бібліотекарям виявити рівень обізнаності користувачів з нормативними документами та матеріалами, розробленими в університеті, щодо академічної доброчесності. На заповнення анкети користувачами було відведено 30 днів. У дослідженні взяли участь 113 респондентів, зокрема, студенти-бакалаври – 68,1%, магістри – 25,7%, науково-педагогічні працівники – 6,2 %.

Дослідження показало, що переважна більшість користувачів обізнана з термінами «академічна доброчесність», «плагіат» та з санкціями за порушення академічної доброчесності відповідно до діючого законодавства. 91,2 % опитаних здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників університету обізнані з матеріалами, розміщеними на сайті бібліотеки, а 79% використовують їх у своїй діяльності. Для роботи користувачі використовують матеріали з інституційного репозитарію, матеріали, що допомагають у оформленні статей, дописів, наукових робіт та особисто перевіряють свої дипломні/курсів роботи на унікальність тексту за допомогою програм, рекомендованих на сайті бібліотеки у рубриці «Академічна доброчесність».

Працівниками бібліотеки опубліковано 5 статей, підготовлено 3 бібліографічних покажчики.

Видання:

1. Періодичні видання, що виписує бібліотека на I півріччя 2022 рік : поточний покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, Бібліотека ; [уклад. Л. Ж. Смельцова; відп. ред. Л. В. Климчук]. – Кам'янець-Подільський, 2022. – 13 с. – (Електронний варіант).
<http://elar.kpnu.edu.ua:8081/xmlui/handle/123456789/5017>
2. Петро Плахтій: популяризатор науки : біобібліогр. покажч. / Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук, Л. В. Климчук ; редкол.: С. А. Копилов (голова), С. П. Миронова (відп. ред.) та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Поділ. нац. ун-т ім. І. Огієнка, 2022. – ?? с. – (Серія: Постаті в освіті і науці ; вип. 31). – (Електронний варіант).
3. Календар знаменних і пам'ятних дат Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на 2023 рік : довідкове видання / Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Бібліотека ; [уклад.: Г. В. Гайшук ; редкол.: С. А. Копилов (гол. ред.), Л. В. Климчук (відп. ред.), С. П. Миронова та ін.]. – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2022. – Вип. 14. – (Електронний варіант).

Усі покажчики розміщено на вебсайті бібліотеки.

Статті:

1. Климчук Л. В. Інституційний репозитарій як інструмент відкритого освітнього простору. *Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2022 р. Хмельницький, 2022. С. 24-29.
2. Пагор О. Ю. Інформаційний супровід дистанційного навчання бібліотеками закладів вищої освіти. *Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2022 р. Хмельницький, 2022. С. 59-62.
3. Резнічук Л. В. Моніторинг запитів користувачів як форма вдосконалення інформаційногоресурсу. *Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2022 р. Хмельницький, 2022. С. 66-71.
4. Озімовська І. Л., Ситник Л. В. Розвиток бібліотек в епоху Реформації. *Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2022 р. Хмельницький, 2022. С. 123-127.
5. Биковська В. Ф. Культурно-просвітницька робота читального залу історичного факультету КПНУ ім. І. Огієнка у 2018-2020 рр. *Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку* : матеріали науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю Наукової бібліотеки Хмельницького національного університету, м. Хмельницький, 19-20 жовтня 2022 р. Хмельницький, 2022. С.133-137.

НБ ЗВО «ПДУ»

Протягом звітного року працівниками бібліотеки були написані та опубліковані статті:

1. Kateryna Horash, Svitlana Trubacheva, Iryna Dubrovina, Tetiana Martyniuk & Anatolii Martyniuk. The evaluation of the school innovative educational environment. Youth Voice Journal. First published in the United Kingdom, 2022. Database right RJ4All Publications (maker) British Library Cataloguing in Publication Data. P. 16-28. (The Youth Voice Journal is ranked and indexed by Scopus) https://fileview.fwdcdn.com/?url=https%3A%2F%2Fmail.ukr.net%2Fapi%2Fpublic%2Ffile_view%2Flist%3Ftoken%3DfZ4-_juFAfGMZ1-w7u8nKu-AnxjcSp6Yvo0_E6P3k7pwbkJygK3dN25fioKOMHCLJXdy69lDp-jeMzETom5NWyZLEtwB6te3LBofudJuQ%253AQtraphGkna3VQse6%26r%3D1652983531786&default_mode=view&lang=uk#start=0

2. Дурицька М.В. Бібліотека закладу вищої освіти «Подільський державний університет»: відродження історичної пам'яті. Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку [Електронний ресурс] : матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19-20 жовт. 2022 р. / редкол.: О. Б. Айвазян [та ін.] ; Хмельниц. нац. ун-т, наук. б-ка Хмельниц. нац. ун-ту, б-ка Кам'янець-Поділ. ун-ту ім. І. Огієнка. – Хмельницький, 2022. С. 127–133.

За рік укладено бібліографічні видання (<https://www.pdatu.edu.ua/pro-universytet/bibliografichni-pokazhchiki.html>):

1. «Розум небесний, розум земний». Бібліографічний покажчик до 300-річчя від дня народження Григорія Савича Сковороди (1722-1794). м. Кам'янець-Подільський, 2022.
2. «Обрії малої Батьківщини». Краєзнавчий ретроспективний внутрішньогаз, 2022.
3. Каталог архівних журналів наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ». м. Кам'янець-Подільський, 2022.
4. «Від книги до світла, до знань, до життя». Анотовано-ілюстрований покажчик рідкісних і цінних видань наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ». м. Кам'янець-Подільський, 2022.

Підготовлено та опубліковано третє видання Краєзнавчого внутрішньогазетного бібліографічного покажчика «Обрії малої Батьківщини» (про населені пункти Хмельниччини). Видання цікаве за змістом і цінне за значимістю. Його підготовка потребувала значної пошукової роботи – проведення бібліотекарями-бібліографами аналітико-синтетичного опрацювання масиву первинних документів, місцевих газет з 1955 – 2022 рр. («Прапор Жовтня», «Радянське Поділля», «Подільські вісті», «Подільський», «Край Кам'янецький», «Кам'янець-Подільський Вісник», «Фортеця», «Ключ»).

Для керівників, наукових співробітників, працівників бібліотек та здобувачів вищої освіти проведено Всеукраїнський круглий стіл «Сучасний розвиток наукових бібліотек: реалії та пошуки нових перспектив», який присвячено Всеукраїнському дню бібліотек. Захід відбувся в режимі онлайн.

Продовжувалася робота зі збору та систематизації матеріалів з дослідження історії книгозбірні за темою «Вони очолювали бібліотеку».

З метою підвищення кваліфікації молодих працівників НБ ПДАТУ щомісяця проводилися заняття в «Школі молодого бібліотекаря». Обов'язковим для усіх бібліотекарів було ознайомлення з новинами в галузі бібліотекознавства, досягненнями вітчизняних та зарубіжних колег і проведення оглядів фахових видань: «Бібліотечна планета», «Бібліотечний вісник» та «Бібліотечний форум України».

Щомісяця проводилися виробничі наради з працівниками бібліотеки. Підготовлено та надруковано на сторінках газет ЗВО «ПДУ», «Вісник університету» та «Інженер» статті про роботу бібліотеки та методичного територіального об'єднання.

У звітному році проведено засідання обласного методичного об'єднання на тему «Робота бібліотек навчальних закладів в умовах воєнного стану».

Просвітницькі масові заходи, які проводила бібліотека, відвідували працівники бібліотек-членів методичного об'єднання сільськогосподарських книгозбірень. Бібліотекам надсилалися методичні розробки виставок. Щомісяця відбувалися засідання методологічного семінару, проводились огляди фахових журналів.

Упродовж року працівники бібліотеки вивчали та аналізували читацькі запити. Систематично аналізувались окремі розділи книжкового фонду з метою вивчення ступеня його використання.

НБ ХНУ

Наукова робота

Наукова робота книгозбірні впродовж року здійснювалась за напрямками:

I. Оптимізація ресурсів бібліотеки університету.

II. Історія бібліотек Хмельницької області та університету.

I. Оптимізація ресурсів бібліотеки університету – напрям, в рамках якого здійснювалися колективні та індивідуальні дослідження, спрямовані на удосконалення та розвиток основних бібліотечних процесів, створення науково-допоміжних показників та БД, підтримку проектної діяльності. Результати досліджень опубліковані у 5-ти статтях, апробовані на науково-практичній конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку».

За темою колективного наукового дослідження «Бібліотечні сервіси на допомогу інтеграції університетської науки у світовий інформаційний простір» проводилось вивчення особливостей та функціональних можливостей міжнародних систем ідентифікації вчених. Підготовлено статтю: Бичко О. М. Профіль науковця у системах ідентифікації як показник іміджу вченого: роль бібліотеки університету [Електронний ресурс] / О. М. Бичко, А. Г. Кандул, Н. В. Нагорна // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку: матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19–20 жовт. 2022 р. – Хмельницький, 2022. – С. 29–33. – Режим доступу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12889/3/konfer_book__1111_.pdf. – Назва з екрана.

За результатами колективного наукового дослідження НМБ «Позиціонування бібліотеки в інформаційному просторі як засіб ефективної комунікації між бібліотекою та користувачами» опубліковано статтю: Молчанова С. А. Ефективність комунікацій бібліотек ЗВО в соціомедійному просторі: недоліки, переваги, перспективи [Електронний ресурс] / С. А. Молчанова // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку : матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19–20 жовт. 2022 р. – Хмельницький, 2022. – С. 54–59. – Режим доступу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12889/3/konfer_book__1111_.pdf. – Назва з екрана.

Здійснені аналізи роботи та проведені соціологічні дослідження стали основою для публікації статей:

- Баланюк Т. М. Робота наукової бібліотеки Хмельницького національного університету під час воєнного стану [Електронний ресурс] / Т. М. Баланюк // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку: матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19–20 жовт. 2022 р. – Хмельницький,

2022. – С. 107–109. – Режим доступу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12889/3/konfer_book__111_.pdf . – Назва з екрана.

- Диха С. В. Особливості діяльності відділу зберігання фондів наукової бібліотеки Хмельницького національного університету на сучасному етапі [Електронний ресурс] / С. В. Диха, Н. А. Гуменна, Т. Б. Сапарова // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку: матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19–20 жовт. 2022 р. – Хмельницький, 2022. – С. 86–89. – Режим доступу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12889/3/konfer_book__111_.pdf . – Назва з екрана.
- Фоміних В. В. Книжкова колекція як цінна частина ресурсної та історичної бази університетської бібліотеки (на прикладі роботи з колекцією проф. М.П. Войнаренка) [Електронний ресурс] / В. В. Фоміних, О. Б. Таланчук, О. П. Сидоренко // Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку: матеріали наук.-практ. конф. б-к ЗВО, присвяч. 60-річчю НБ ХНУ, 19–20 жовт. 2022 р. – Хмельницький, 2022. – С. 137–139. – Режим доступу: http://elar.khmnu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/12889/3/konfer_book__111_.pdf . – Назва з екрана.

У звітному році проводилася робота в рамках проектів:

- «Бібліотека – центр науково-інформаційних ресурсів»;
- «Патріотичне виховання студентів НБ ХНУ»;
- «Популяризація книги, читання і розвитку читацької культури студентської молоді університету»;
- «Краю мій, ти частка України»;
- «Репозитарій наукових праць викладачів університету»;
- «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області».

Одним із важливих напрямів наукової роботи бібліотеки є бібліографування наукового доробку університету, його історії та основних складових освітнього процесу. Проводилась робота над створенням бібліографічних покажчиків, списків і тематичних бібліографічних баз даних. Зважаючи на ювілейний для університету та бібліотеки рік, створені ресурси стосувалися історії університету та діяльності бібліотеки. Покажчики:

1. Хмельницький національний університет. До 60-річчя заснування університету [Електронний ресурс] : бібліогр. покажч. / уклад. О. М. Бичко, А. Г. Кандул, Н. В. Нагорна. – Хмельницький : ХНУ, 2022. – Режим доступу: http://lib.khmnu.edu.ua/inf_res/bibliogr/dor/pro_HNU_NEW.htm. – Назва з екрана.
2. Науковці університету на сторінках видань [Електронний ресурс] / уклад. О. М. Бичко. – Хмельницький : ХНУ, 2022. – Режим доступу: http://library.khmnu.edu.ua/?page_id=9128. – Назва з екрана.
3. Доктори наук, професори Хмельницького національного університету [Електронний ресурс] : біобібліогр. покажч. / за ред. канд. іст. наук О. Б. Айвазян ; уклад.: О. М. Бичко, О. М. Великосельська, О. О. Мацей, С. А. Молчанова, О. С. Нечипорук. – Хмельницький : ХНУ, 2015-2022. – Режим доступу: http://lib.khmnu.edu.ua/inf_res/avtory_HNU/begin.php. – Назва з екрана. (доповнено 2 розділами: Калда Галина Станіславівна та Квасницька Раїса Степанівна.

Проаналізовано публікаційну діяльність бібліотеки, зокрема й статті у бюлетені «Бібліотека в освітньому просторі» за 16 років. Складено тематичний бібліографічний покажчик, який відображає статті і матеріали, опубліковані в інформаційному бюлетені з моменту його заснування (2005 р.) по 2021 рік (№№1-26). Саме цей покажчик став основою чергового 27-го випуску інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому

просторі». Матеріал у покажчику згруповано за основними напрямками бібліотечної діяльності. Особливо виділено публікації працівників інших бібліотек. Бібліографічні записи анотовані.

Започатковано створення електронного архіву інформації з сайту ХНУ (розділ «Новини»), який відображено у БД «ХНУ у дзеркалі періодичних видань та електронних ресурсів». Інформацію за 2022 рік у БД подано у вигляді щомісячних інформаційних списків з посиланнями, у яких матеріал згруповано у хронологічному порядку, в межах місяця позиції розташовані за алфавітом. Усі матеріали зберігаються у форматі PDF. Усього збережено 326 матеріалів.

Загалом за рік бібліотекою підготовлено 9 видань.

II. Історія бібліотек Хмельницької області та університету. Оpubліковано статті:

- Айвазян О. Б. Розвиток бібліотек закладів вищої освіти Хмельниччини за роки незалежності України / О. Айвазян // Українська незалежність: 30 років поступу : матеріали всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 18 серп. 2021 р.). – Житомир : Видавничийдім “Бук-Друк”, 2021. – С. 388–398.
- Прокопчук В. С. Репресії 1920-1930-х років у бібліотечній справі / В. С. Прокопчук, О. Б. Айвазян // Хмельницька ОУНБ в інформаційному просторі України : історія і сьогодення : зб. доп. і повідомл. наук.-практ. конф., м. Хмельницький, 29 верес. 2021 р. – Житомир: ТОВ “Видавничийдім “Бук-Друк””, 2021. – С.134–154.
- Прокопчук В. С. Централізація масових бібліотек Хмельниччини у 1970-х роках: її реалізація і наслідки / В. Прокопчук, О. Айвазян // Матеріали Всеукраїнської наукової історико-краєзнавчої конференції “Хмельниччина: історія та сучасність”, присвяченої 85-річчю утворення Хмельницької області / редкол.: Баженов Л. В. [та ін.]. – Хмельницький, ФОП Стрихар А. М., 2022. – С. 223-231.
- Айвазян О. Хмельницький національний університет: освіта, кар’єра, успіх. До 60-річчя з часу утворення / О. Айвазян // Календар знаменних і пам’ятних дат Хмельниччини на 2022 рік: реком. бібліогр. довід. – Хмельницький : ФОП Стрихар А. М., 2021. – С. 135–139.

Фахівцями бібліотеки опубліковано 17 статей у фахових виданнях, матеріалах конференцій та 1 публікацію про бібліотеку у всеукраїнському науковому і професійному бібліотечному журналі «Бібліотечний форум: історія, теорія і практика».

У звітному році працівники бібліотеки брали участь у проведенні наукових конференцій, семінарів, інших заходів.

У 2022 році розпочато роботу з упорядкування документів архівного фонду (АФ) наукової бібліотеки. Архівний фонд – це окремий самостійний фонд, який не є складовою частиною єдиного бібліотечного фонду НБ ХНУ; на балансний облік не ставиться та має необмежений термін зберігання (до розформування бібліотеки). Архівний фонд є універсальним за змістом та складається з документів різного типу, виду, матеріальної основи та форми. Це систематизована сукупність документів з історії бібліотеки та університету, які забезпечують інформаційні потреби при вивченні та дослідженні діяльності книгозбірні і навчального закладу. Підпорядковано АФ науково-методичному відділу. На кінець звітнього року переглянуто 1600 одиниць документів, які згруповано в хронологічному порядку за роками (з 1982 – 2021 рр.) для подальшого групування у логічному порядку в межах року за видами документів; вилучено дублікати документів та матеріали, які не відповідають змісту архівного фонду – 85 одиниць.

Соціологічні дослідження. Аналізи діяльності

У звітному році проведено соціологічне опитування «Роль читання в системі навчання студентів». Мета – проаналізувати значення читання для студентів ХНУ в процесі їх навчання, визначити читацькі потреби молоді, напрацювати відповідні технології щодо формування мотивації до читання, підняти престиж книги взагалі. Об'єкт дослідження – студенти, аспіранти. Врахована також думка усіх, хто переймається цим питанням.

Питання анкети обговорено та затверджено на засіданні методичної ради бібліотеки. Через початок російської воєнної агресії та дистанційне навчання опитування респондентів проводилося лише на вебсайті бібліотеки.

Загалом в опитуванні взяло участь 123 респонденти, зокрема, студенти (81%), аспіранти та викладачі (9%), співробітники (8%).

Анкета містила 10 запитань із запропонованими варіантами відповідей. Опитування показало, що читання відіграє важливу роль у процесах самореалізації та професіоналізації значної частини студентів. Воно дає необхідний обсяг знань, умінь та навичок, визначає характеристики особистості, що забезпечують їй певне місце в суспільстві, належить до тих механізмів, володіння якими допомагає орієнтуватися людині в культурному просторі. Молодь усвідомлює значення того обсягу цінностей, який вони можуть одержувати через читання. Завдяки аналізуванню виявились і чітко визначилися загальні тенденції діяльності книгозбірні у напрямі сприяння посиленню мотивації молоді до читання, її саморозвитку і самоосвіті.

У бібліотеці застосовувалися статистичні, порівняльні та інші аналізи діяльності, підготовлені як за окремими ділянками роботи, так і окремими підрозділами, зокрема:

- Аналіз наповнення інституційного репозитарію ХНУ.
 - Аналіз результатів проведення «Місячника першокурсника».
 -
 - наліз підсумків проведених інвентаризацій фондів структурних підрозділів бібліотеки.
 -
 - наліз списання бібліотечного фонду за 2021 рік; списання методичних посібників.
 - Аналіз результатів проведеної роботи з боржниками відділу обслуговування.
 - Аналіз підсумків анкетування «Роль читання в системі навчання студентів»
 - Аналіз звернень до БД «Електронний каталог бібліографічних описів національних та міждержавних стандартів України» (ІС «ЛЕОНОРМ-ІНФОРМ»)
 - Аналіз книгозабезпеченості нових навчальних дисциплін за напрямками підготовки спеціалістів університету.
 - Аналіз публікаційної активності працівників бібліотеки за 2001-2021 роки.
 - Аналіз виконання «Стратегії розвитку наукової бібліотеки ХНУ» у 2017-2021 роках.
 - Аналіз наповнення віртуальних виставок (для подальшого редагування та актуалізації).
 - Аналіз якісного складу фонду НТД відповідно до методичних рекомендацій з питань актуалізації бібліотечних фондів в умовах збройної агресії Росії.
- Загалом здійснено 19 аналізів.

Науково-методична робота

Незважаючи на воєнний стан, впродовж звітнього року відбулося 4 засідання методичної ради, до складу якої входять адміністрація, керівники структурних підрозділів та головні фахівці бібліотеки. На засіданнях затверджено:

- Інструктивно-регламентуючі документи, створені та відредаговані бібліотекою.
- План роботи бібліотеки на 2022 рік з усіма доповненнями та додатками.

- Тематику та зміст статей з досвіду роботи НБ ХНУ на науково-практичну конференцію до ювілею бібліотеки.
- Методику відбору для списання фізично зношеної літератури (БІО та АНХЛ) російською мовою (на 2022-2023 рр.) відповідно до «Рекомендацій Міністерства культури та інформаційної політики України щодо актуалізації бібліотечних фондів у зв'язку зі збройною агресією російської федерації проти України».
- Перелік питань до атестації працівників тощо.

Розглядалися питання: про підготовку та методику проведення соціологічного дослідження методом анкетного опитування «Роль читання в системі навчання студентів»; підготовку до науково-практичної конференції «Бібліотека в цифрову епоху: історія та тенденції розвитку»; створення фонду архівних документів НБ ХНУ; підготовку видань до 60-річчя університету та бібліотеки; удосконалення обліку та збереження фонду рідкісних і цінних видань; списання методичних посібників; роботу з віддаленим сервером; зміни в обліку і реєстрації дисертацій та звітів з НІР сектором НТД; роботу з написання грантових проектів і програм; посилення комунікації з користувачами через соціальні мережі, зокрема канал «Ютуб»; технологію опрацювання та збереження інформації з сайту університету (рубрика «Новини»); списання з фонду НБ як зношеної російськомовної літератури; підготовку до атестації колективу.

Регламентуюча документація

За рік розроблено, відредаговано та затверджено на засіданнях методичної ради регламентуючі документи:

- Стратегію розвитку наукової бібліотеки Хмельницького національного університету на 2022 – 2026 роки;
- Програму реалізації Стратегії розвитку наукової бібліотеки Хмельницького національного університету на 2022 – 2026 роки;
- Положення про фонд архівних документів НБ ХНУ;
- Положення про проведення атестації працівників Наукової бібліотеки ХНУ;
- Інструкцію «Реєстрація масового заходу в системі УФД. Бібліотека»;
- Краснорядний проект «Краю мій, ти частка України».

Робота обласного методичного об'єднання

19-20 жовтня 2022 року на базі наукової бібліотеки Хмельницького національного університету спільно з бібліотекою Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка проведено науково-практичну конференцію «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку», приурочену до 60-річчя заснування наукової бібліотеки ХНУ (на платформі Zoom).

У роботі конференції взяли участь директори та провідні фахівці бібліотек міст Хмельницького, Кам'янця-Подільського, Києва, Ніжина, Переяслава, Харкова, Миколаєва. Загалом учасниками конференції були 13 бібліотек та представник обласного відділення Всеукраїнської громадської організації Українська бібліотечна асоціація. Загальна кількість учасників – 57 осіб.

Під час конференції заслухано 32 доповіді, в яких фахівці бібліотек ділилися своїм досвідом та напрацюваннями. За результатами зустрічі представники бібліотек – учасники конференції – намітили орієнтири для взаємодії та професійного співробітництва з пошуку нових підходів у роботу бібліотек у воєнний період; використання електронних ресурсів та ігрових форм дистанційної роботи зі студентами; створення та функціонування електронних бібліотек і колекцій документів; забезпечення інформаційної підтримки освітнього процесу та наукових досліджень у ЗВО; збереження та розвитку бібліотечного фонду; здійснення культурно-просвітницької роботи; наповнення інституційного репозитарію та електронних бібліотек; здійснення досліджень

історії бібліотек та бібліотечної справи.

Усі учасники науково-практичної конференції отримали сертифікати.

Матеріали науково-практичної конференції видано в електронному вигляді. Збірник розміщено на сайті НБ ХНУ в розділі «Методичне об'єднання» та в інституційному репозитарії ХНУ ElarKhNU. Планується видання паперового збірника матеріалів у наступному році.

На основі звітів про роботу бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2021 рік проведено аналіз діяльності книгозбірень та розроблено план роботи бібліотек об'єднання на 2022 рік.

Проводилася робота з наповнення корпоративного проекту бібліотек Хмельницької області БД «Науковці Хмельниччини» (краєзнавчий інформаційний ресурс, що максимально повно розкриває життєвий шлях та наукову діяльність вчених, які мають звання «доктор наук», «професор»). Загалом на 1.01.2023 року БД містить інформацію про 150 науковців краю.

Доповнювалася новою інформацією БД «Наукові видання ЗВО Хмельницької області» – корпоративний проект, створений з метою популяризації та просування наукових доробків вишів у вітчизняний та міжнародний інформаційний простір. Наразі БД нараховує 29 назв повнотекстових наукових видань закладів вищої освіти області. Програмний пошуковий модуль дає змогу вести пошук у БД за алфавітом, назвою, галуззю знань та назвою навчального закладу.

У БД «Краєзнавчі бази» створено рубрику «Репозитарії ЗВО Хмельницької області», де зібрані посилання на інституційні репозитарії навчальних закладів Хмельниччини, що значно спрощує пошук.

Оновлено та доповнено сторінку «Основні статистичні показники діяльності бібліотек ЗВО Хмельницького методичного об'єднання за 2021 рік».

Для бібліотек-членів обласного методичного об'єднання на сайті НБ ведеться сторінка «Методичне об'єднання». Загалом фахові матеріали, які наповнюють розділи сторінки сприяють підвищенню кваліфікації працівників та їхньому творчому і професійному зростанню.

Упродовж року надавались консультації керівникам бібліотек ЗВО, провідним фахівцям з питань:

- роботи з БД Web of Science, «Scopus»; реєстрації в наукометричних БД;
- книгозабезпеченості навчальних дисциплін, акредитації кафедр та визначення індексу книгозабезпеченості;
- підвищення кваліфікації бібліотечних працівників;
- наповнення репозитарію магістерськими роботами;
- роботи бібліотеки під час воєнного стану;
- оплати праці бібліотекарів, визначення групи бібліотеки за оплатою праці;
- надбавки до заробітної плати бібліотекаря за науковий стаж та наукове звання старшого наукового співробітника;
- передплати періодичних видань під час воєнного стану;
- складання статистичної звітності, зокрема методики заповнення форми основних статистичних показників роботи бібліотеки ЗВО України для новопризначених директорів бібліотек Хмельницького кооперативного торговельно-економічного інституту та наукової бібліотеки ЗВО «ПДУ».

Бібліотекам об'єднання надсилались інформаційні листи та документи:

Листи:

- Нормативні документи, що регламентують роботу бібліотек ЗВО;

- Інформаційне повідомлення та запрошення на науково-практичну конференцію «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку»;
- Про терміни подання назв доповідей на науково-практичну конференцію «Стратегія розвитку бібліотек закладів вищої освіти»;
- Про терміни подачі статистичних та текстових планів роботи та звітів про роботу;
- Інформаційне повідомлення про вимоги оформлення матеріалу в БД «Науковці Хмельниччини»;
- Графік занять з підвищення кваліфікації фахівців НБ ХНУ, до яких можуть приєднатися онлайн працівники бібліотек методичного об'єднання (на платформі Zoom);
- Повідомлення про оголошення конкурсу на девіз УБА 2022 р.;
- Повідомлення про онлайн-семінар «Створення безпечного укриття у бібліотеці» в рамках проєкту «Бібліотека як безпечне місце» (організатор Хмельницька ОУНБ).

Документи:

Електронні варіанти:

- Щорічного інформаційно-аналітичного видання «Бібліотеки вищих закладів освіти Хмельниччини: цифри та факти», випуск 8.
- Інформаційного бюлетеня «Бібліотека в освітньому просторі», № 27.
- Програма науково-практичної конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку».

Підвищення кваліфікації

Відповідно до Наказу ректора від 10.12.2021р. № 331-КП центр післядипломної освіти провів курси підвищення кваліфікації працівників університету за напрямом «Розвиток професійних компетентностей». Навчання на курсах пройшли 15 працівників бібліотеки та після успішного складення тестів отримали сертифікати.

Працівники бібліотеки брали участь у:

- навчальному вебінарі для працівників публічних бібліотек області «Створення контенту Вікіпедія: наповнення та редагування»
- тренінгових навчаннях з сертифікованим СМС бізнес-консультантом, власницею ТМ Azov Smart Business Альоною Куровською з написання грантових проєктів: «ДНК організації. Структура управління НГО»; «Інструменти проєктного менеджменту на практиці»
- Всеукраїнській науковій історико-краєзнавчій конференції «Хмельниччина: історія та сучасність»
- VII Міжнародній конференції «University library at a new stage of social communications development»
- XXV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Короленківські читання 2022» за темою «Бібліотеки, архіви, музеї в умовах війни»
- серії вебінарів від компанії Clarivate та отримали сертифікати за напрямами:
 - «20 років Будапештській ініціативі відкритого доступу: як змінився публікаційний ландшафт»;
 - «EndNote: оформлення бібліографії статті за форматом журналу» (12 квітня);
 - «Авторські профілі науковця»;
 - «Research Smarter: Як використовувати ресурси Clarivate для формування бібліотечних колекцій»;

- «Research Smarter: Прикладна наукометрія».

Сертифікати отримали працівники, які були учасниками науково-практичної конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку» (жовтень). Загалом бібліотекарі отримали 40 іменних сертифікатів.

Традиційні заняття з підвищення кваліфікації проходили в бібліотеці та в режимі відеоконференцій (програма ZOOM), на які долучалися працівники бібліотек методичного об'єднання.

Комплексні форми підвищення кваліфікації в бібліотеці

1.1. У системі «Бібліотечні уроки» проведено консультації на теми:

- «Креативність бібліотекаря: новий погляд і нові можливості»;
- «Говоримо українською правильно й вишукано»;
- «Сленговий орієнтир бібліотечного фахівця. Що таке скрапбукінг, хьютагогіка, продукт-плейсмент»;
- «Використання сервісів Google для статистичної звітності структурних підрозділів».

Під час проведення консультацій використовувались інтерактивні форми засвоєння матеріалу, виконувалися й практичні завдання.

1.2. У системі «Бібліотечний лекторій» проведено консультації за результатами наукових досліджень:

- «Роль читання в системі навчання студентів»;
- «Бібліотека в сучасному форматі: професійні ідеї, сучасні проєкти».

1.3. Інформаційні огляди, необхідні для розкриття нових надходжень до книгозбірні, зокрема й з бібліотечної справи:

- Інформаційний огляд новинок художньої літератури «Літературний компас»;
- Інформаційне сафарі «Шукай, змінюй, обмінюйся досвідом»;
- Бібліотечна крамниця «Онлайн-ресурси для самоосвіти фахівців бібліотек».

1.4. Підвищення загальноосвітнього та культурного рівня через підготовку та проведення працівниками тематичних оглядів. Проведено тематичні огляди:

- «Григорій Сковорода – український філософ, богослов, поет, педагог (до 300-річчя від дня народження)»;
- «Зірки українського письменництва. Ювіляри 2022 року»;
- «Український сміхотерапевт Павло Глазовий»;
- «Безсмертя співу» (до 150-річчя від дня народження С. Крушельницької).

У структурних підрозділах проводилися різні форми занять, які передбачали активне навчання, спрямоване на розвиток знань, вмінь та навичок, створюють умови для саморозкриття працівників: практикуми, тренінги, майстер-класи. Зокрема проведено:

- Практичне заняття «Сервіс графічного дизайну Canva для бібліотекарів: створюємо віртуальний контент»;
- Профмайстерня «Hello, bot! Можливості комп'ютерної програми «Чатбот» та використання її для здійснення комунікації бібліотеки з користувачами»;
- Практикум «Майстерня дистанційного масового заходу – стань майстром вебінарів».

За звітний рік проведено 7 занять у рамках методичних годин з актуальних проблем: методики створення просвітницьких проєктів; планів самоосвіти; нових регламентуючих документів в роботі бібліотеки; складання портфоліо для атестації тощо.

З метою самоосвіти, підвищення кваліфікації та вивчення інновацій, досвіду роботи в бібліотечній справі працівники бібліотеки приєдналися до професійних спільнот, де обмінюються досвідом та отримують інформацію про новітнє, технологічне і інтелектуальне в сучасних бібліотеках. Серед спільнот: «Сучасний бібліотекар»;

«Універсальна десяткова класифікація (УДК) в Україні»; «Бібліотека»; «Жива сучасна бібліотека – БФ Бібліотечна країна».

Впровадження комп'ютерних технологій

У звітному році загальна кількість ПК по бібліотеках ЗВО Хмельниччини становила 154 (на 5 менше, ніж минулого року). Програмне забезпечення різне: бібліотека ХУУП – програма «Філін»; ХКТЕІ – пакет програм «Бібліограф»; КПНУ, ПДУ, ХНУ, ХГПА – «УФД. Бібліотека». Усі бібліотеки об'єднання використовують технології Wi-Fi.

Бібліотека ХГПА

Загальний комп'ютерний парк бібліотеки становить 13 ПК, усі вони мають доступ до мережі Інтернет. До послуг користувачів – 6 АРМ, 2 ксерокси, 1 сканер та 2 принтери.

Проводилася робота щодо удосконалення вебсайту бібліотеки. Здійснювалося поточне наповнення рубрик сайту: е-газета «Бібліотека і Ти» та «Питання/ відповіді».

НБ ХУУП

У структурі бібліотеки функціонує відділ інформаційних технологій та комп'ютерного забезпечення. Усього в бібліотеці 19 комп'ютерів, з них 8 - для роботи користувачів. Усі ПК під'єднані до мережі Інтернет. У читальному залі користувачі мають змогу працювати з власною портативною комп'ютерною технікою (всі робочі місця обладнані розетками).

Упродовж року проводилась активна робота з популяризації бібліотеки, її ресурсів та послуг в соціальній мережі «Фейсбук».

Наявна в бібліотеці техніка використовувалася для створення ЕК книг та дисертацій, обліку фонду (програма «Філін»). На основі програми створювалися щомісячні списки нових надходжень. Велася робота з наповнення електронної бібліотеки навчально-методичною літературою.

Продовжувалася робота зі штрихкодуювання нових надходжень та конверсії фонду. Велась електронна база читачів бібліотеки.

Бібліотека ХКТЕІ

У бібліотеці 15 ПК (на рівні минулого року), під'єднаних до мережі Інтернет. До послуг користувачів 9 комп'ютерів. У книгозбірні автоматизовано процес обліку книговидачі. Весь фонд підручників штрихкодований, завершено роботу з рекаталогізації фонду бібліотеки. Проведено роботу з розширення функціональних можливостей програмного продукту «Електронна бібліотека».

Бібліотека КПНУ

Загальний парк комп'ютерної техніки бібліотеки нараховує 35 комп'ютерів та 7 одиниць копіювально-розмножувальної техніки, з них: принтерів – 3, багатофункціональних пристроїв – 3, сканер – 1.

Тривала робота з удосконалення автоматизації бібліотечних процесів.

Відділ інформаційних технологій та автоматизації забезпечував функціонування:

- електронного каталогу,
- вебсайту бібліотеки,
- інституційного репозитарію,
- повнотекстових власних і придбаних БД,
- світових джерел інформації,

- тестового доступу до повнотекстової бази даних електронних документів «Polpred.com.»,
- доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science. За рік у наукометричній базі проведено 1753 сесії пошуку та переглянуто 1571 запис. У різні періоди університету надавався тестовий доступ до електронних баз LIBRARYA, Springer Nature, ScienceDirect, Bentham Science, EBSCO.

Продовжено роботу із розширення процесів та спектра послуг, які надаються за допомогою автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи (далі – АБІС) «УФД/Бібліотека», що сприяло якісному задоволенню інформаційних потреб користувачів, підвищувало зручність пошуку та отримання інформації. Десять підрозділів університетської книгозбірні (з одинадцяти) здійснюють обслуговування користувачів у автоматизованому режимі.

Бібліотека університету бере участь у реалізації Плану заходів щодо впровадження електронної системи управління навчанням (Learning Management System) в університеті.

Протягом 2022 року відвідувачі бібліотеки мали тестовий доступ до повнотекстової бази даних електронних документів Bentham Science, Research4Life.

Також університету продовжено доступ до наукометричних баз Scopus та Web of Science. Упродовж року в наукометричних базах проведено 2265 сесій пошуку та переглянуто 2572 записи. Фахівцями відділу електронних інформаційних ресурсів та читального залу електронної бібліотеки забезпечено перегляд серії занять (вебінарів) щодо роботи з наукометричними базами:

- можливості ресурсів та інструментів на платформі наукометричних баз для наукової діяльності;
- можливості ресурсів наукометричних баз компанії ClarivateAnalytics;
- пошук, підбір і аналіз наукових видань у наукометричних базах для публікації власних досліджень;
- корегування профілів автора та установи у Scopus.

У книгозбірні функціонує читальний зал електронної бібліотеки, оснащений 13 персональними комп'ютерами та багатофункціональним пристроєм. Фонд читального залу складає 948 дисків, 51572 електронних документи, які доступні користувачам у локальній мережі.

Інституційний репозитарій університету ElarKPNУ представлено у ROAR, Open DOAR, Google Академія. У 2022 році репозитарій університету поповнювався працями викладачів університету, загальна кількість документів становить 5238 документів.

Упродовж року продовжувався друк та обклеювання нових надходжень літератури штрих-кодовими етикетками. За рік виготовлено 2855 етикеток.

Робота бібліотеки з питань комп'ютеризації та автоматизації велась за напрямками:

- Організація, технічна та програмна підтримка, інформаційне наповнення сторінок вебсайту бібліотеки, забезпечення роботи електронної пошти, виходу в Інтернет.
- Підтримка функціонування групи у мережі 2Фейсбук».
- Комп'ютерний набір та редагування видань, що готуються працівниками бібліотеки до друку.
- Поповнення бази даних «Інформаційні ресурси», яка розміщена на вебсайті бібліотеки.
- Створення краєзнавчого рубрикатора.
- Наповнення БД
 - «Електронний каталог»
 - «Читачі»
 - «Періодичні видання»
 - «Нові надходження»

- «Книгозабезпечення навчального процесу»
- «Рідкісні та цінні видання»
- «Праці викладачів університету»
- «Творчий доробок наукової бібліотеки»
- «Випускні кваліфікаційні роботи»
- «Статті періодичних видань»
- «Статті наукових збірників»
- «Дисертації»
- «Автореферати дисертацій»
- «Репозитарій».
- Реєстрація нових надходжень в ЕК.
- Наповнення Зведеного ЕК бібліотек ЗВО Хмельницької області.
- Наповнення Зведеного електронного краєзнавчого каталогу бібліотеки.

НБ ЗВО «ПДУ»

Основні напрями роботи відділу інформаційних технологій, консультування та комп'ютерного забезпечення у 2022 році:

- підтримка та супровід сайтів університету з метою інформування загалу та фахівців бібліотечної галузі про діяльність бібліотеки засобами мережі інтернет;
- забезпечення оперативного доступу до електронних інформаційних ресурсів бібліотеки;
- сприяння зростанню авторитету навчального закладу та його популярності завдяки поширенню наукових напрацювань у середовищі світового науково-освітнього товариства через мережевий сервіс - інституційний репозитарій;
- надання консультаційних послуг з приводу використання наукометричних баз даних (БД);
- своєчасне поповнення архівів міжнародних наукових журналів на сайті університету та в міжнародних базах даних;
- консультативна і практична допомога з питань використання нових інформаційних технологій.

За рік додано 942 наукові праці, загалом репозитарій на кінець звітнього року нараховує 9600 повних текстів.

Проводилася робота з періодичними виданнями університету:

- архівування поточних випусків журналів у репозитарії навчального закладу;
- зміна порядку роботи на сайті університету;
- здійснювали завантаження нових випусків журналів до наукометричної бази «Index Copernicus», створеної з метою просування досягнень науки і підтримки національного та міжнародного співробітництва між науковцями, видавцями наукових журналів і організаціями (включаючи ранжирування, індексування, реферування журналів і статей).

Працювали з цифровими версіями періодичних видань, зокрема:

- Міжнародного наукового журналу «Подільський вісник: сільське господарство, техніка, економіка»
- Міжнародного наукового журналу «Економічний дискурс»
- Міжнародного наукового журналу «Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації».

Здійснювалася підготовка та відправка поточних випусків журналів до Національної бібліотеки імені В.І. Вернадського.

Здійснювалася перевірка студентських наукових робіт на плагіат за допомогою програмного забезпечення Unicheck згідно з навчальним планом. За рік перевірено 6240 робіт.

Надано 3600 консультацій щодо використання наукометричних баз даних і нових інформаційних технологій.

Приділялася значна увага консультуванню студентів щодо роботи з комп'ютерами.

Негативно позначається на роботі бібліотеки те, що впродовж останніх років не виділяються кошти для удосконалення технічного та програмного забезпечення, розробки засобів використання вебтехнологій, упровадження новітніх інформаційних технологій. Власними силами здійснювалася технічна підтримка і поточний ремонт комп'ютерів.

НБ ХНУ

1. Здійснювалося адміністрування вебсайту бібліотеки.
2. Програмне забезпечення
 - 2.1. Адміністрування АБІС та баз даних:
 - SQL Server 2005+ БД УФД/Бібліотека; створювалися резервні копії бази УФД/Бібліотека;
 - Windows 2003 сервери, Нурег-V-сервера, вебсайту бібліотеки;
 - двох серверів університету («Електронний університет» isu3.khnu.km.ua; isu4.khnu.km.ua), здійснювалася періодична перевірка дисків на виявлення помилок та створення резервних копій;
 - 3 комп'ютерів для студентів та 30-ти автоматизованих робочих місць для бібліотекарів;
 - баз даних:
 - «Електронний каталог»;
 - «Бібліотечний фонд»;
 - «Читачі»;
 - «МБА»;
 - «Віртуальна довідка»;
 - «Регламентуючі документи»;
 - «Електронна бібліотека ХНУ»;
 - «Рішення методичних рад»;
 - «Зведений електронний каталог бібліотек Хмельницької області»;
 - «Інституційний репозитарій Хмельницького національного університету ElarKhNU»;
 - «Науковці Хмельниччини».
 - програм:
 - «Реєстраційна картка користувача»;
 - «Управління персоналом»;
 - «Облік довідково-бібліографічного обслуговування»;
 - «Книгозабезпеченість навчального процесу»;
 - «Поточна статистика»;
 - «Облік додаткових послуг»;
 - «Переоблік фонду бібліотеки ХНУ»;
 - «Електронна бібліотека ХНУ»;
 - «Статистика використання репозитарію».
 - 2.2. Використання наявних програмних та технічних засобів:
 - зняття статистичних показників роботи бібліотеки (щомісяця);

- збір статистичних даних про відвідування сторінки бібліотеки в соціальній мережі «Фейсбук» та популярність постів книгозбірні;
- здійснено:
 - ✓ перевірку 173-х документів у програмі «Антиплагіат»;
 - ✓ конвертацію даних формату xlsv таблиці sql для подальшого їх вливання в таблиці тематичного каталогу cards, ref_cardБД Library. Після вливання проведений загальний контроль БД Library;
 - ✓ влиття даних з таблиці cardsБД Library в таблицю data_buchzabez БД libibv з метою визначення книгозабезпеченості дисциплін;
 - ✓ створено сторінку соціологічного дослідження «Роль читання в системі навчання студентів» на вебсайті. Опитування реалізоване за допомогою php файлів, через внесення відповідей користувачів в таблицю anketa_3_2022 в БД anketa. Розроблений php файл для аналізу результатів анкетування. Для залучення більшої кількості користувачів до опитування використано інструмент масової розсилки на e-mail користувачів, а саме: викладачів, співробітників університету, студентів 1-4 курсів;
 - ✓ адміністрування програмного модуля для довідково-інформаційного сервісу «Онлайн-консультант» з обробки запитів, які надходять через канал комунікації з користувачами;
 - ✓ адміністрування програмного модуля «Краєзнавчий фонд» з можливістю пошуку з веббраузера за прізвищем, роком видання, назвою, тематикою документів. БД містить повнотекстові версії документів;
 - ✓ створено програмний модуль «Наукові публікації працівників бібліотеки ХНУ», який розміщений на сайті бібліотеки в розділі «Наукова діяльність». Модуль передбачає можливість пошуку публікації за автором, назвою, роком публікації, а також додаткових відомостей щодо назви. Для роботи даного модуля створено php-файли. У середовищі SQL, в БД libibv створена таблиця nauk_pub;
 - ✓ перехід роботи електронного каталогу Хмельницької обласної бібліотеки для юнацтва з платформи asp на технології php (в рамках корпоративної співпраці). Для цього створено модуль, який забезпечує роботу вебдодатку;
 - ✓ перенесення адреси вебсайту наукової бібліотеки та Інституційного репозитарію з домену khnu.km.ua на новий домен khmnu.edu.ua;
 - ✓ підключення серверів бібліотеки до блоків безперебійного живлення та налаштовано програмне забезпечення задля безперебійної роботи серверів і коректного завершення роботи (сесії) під час відключення електроживлення;
 - ✓ створення віртуальних виставок;
 - ✓ створення відеопрезентацій та відеороликів;
 - ✓ адміністрування віртуального сервера, за допомогою якого співробітники бібліотеки з домашніх ПК мають авторизований доступ до АБІС «УФД. Бібліотека» і можливість працювати з її основною БД «Електронний каталог» та допоміжними модулями.

Відповідно до «Положення про організацію та користування корпоративною електронною поштою Хмельницького національного університету» працівники бібліотеки та структурні підрозділи, які здійснюють внутрішні та зовнішні комунікації з учасниками освітнього процесу та співробітниками університету, створили офіційні e-адреси у домені khmnu.edu.ua.

Проведено: технічне обслуговування наявної комп'ютерної та копіювальної техніки; поточний ремонт технічних засобів; оновлення двох комп'ютерів для співробітників до Windows 10 за допомогою центру цифрових технологій ХНУ; технічну підтримку усіх інформаційних та просвітницьких заходів бібліотеки, а також занять з

підвищення кваліфікації; технічну підтримку онлайн-конференції «Бібліотека у цифрову епоху: історія та тенденції розвитку», перегляду вебінарів; обробку відеофайлів, аудіофайлів для проведення масових заходів; виготовлення читацьких карток (ламінування, штрихкоди) для студентів I курсу, сторонніх користувачів, інших категорій користувачів; виготовлення штрихкодів для документів та читацьких карток; виготовлення копій документів для користувачів та внутрішніх потреб бібліотеки; інвентаризацію всіх технічних засобів бібліотеки.

На жаль, за звітний період не було придбано ніяких технічних та програмних засобів.

Господарська робота

Господарська робота спрямовувалася на поліпшення умов праці працівників бібліотек та підвищення комфортності обслуговування читачів. Упродовж року у книгозбірнях об'єднання проводилися косметичні ремонти, підтримувалися в належному стані приміщення, меблі, техніка. Здійснено перевірку роботи систем пожежної автоматики, вентиляційних установок, систем освітлення. Систематично проводилися виробничі наради з господарських питань.

Бібліотека КПНУ

Підрозділи бібліотеки були вчасно забезпечені бібліотечною технікою (формуляри читача, щоденники роботи, каталожні картки, полицні та каталожні роздільники тощо).

Протягом року здійснювався ремонт комп'ютерної техніки, заправка принтерів, проведено інвентаризацію технічних засобів.

Проводилася заміна зношених ламп освітлення у приміщенні читального залу №2, книгосховищі центрального абонементу, відділі комплектування та наукової обробки документів.

У читальному залі №1 проведено ремонт стелі і підлоги (після сильних опадів виникло протікання стелі).

Проведено ремонт у приміщенні читального залу педагогічного факультету.

З метою дотримання в книгосховищах та робочих приміщеннях необхідного санітарно-гігієнічного режиму зберігання документів, каталогів та картотек, правильності розстановки фондів у кожному підрозділі бібліотеки щомісяця, згідно з графіком, проводилися санітарні дні.

НБ ЗВО «ПДУ»

Протягом звітного року у приміщеннях наукової бібліотеки здійснювалися заходи з утримання всіх бібліотечних приміщень у належному санітарно-гігієнічному і протипожежному стані.

НБ ХНУ

Через розміщення в бібліотечному корпусі тимчасово переміщеного Херсонського технічного університету два читальні зали бібліотеки (6, 8 поверхи) було підготовлено для освітніх потреб (навчання студентів ХНУ).